

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuen toiminta 2023

Tavoittelemme maailmaa, jossa jokaisella on mahdollisuus kuulua itselleen merkitykselliseen yhteisöön ja osallistua mielekkääseen tekemiseen.

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry
2024

Taitto ja ulkoasu: Leamaija Works Oy
www.leamaija.works

Valokuvat: KYTin arkisto ja unsplash.com

Sisällys

- 4 Muutoksen tuulia
- 6 KYTin toiminnan tarkoitus
- 13 Matarassa kohotaan työhyvinvoinnin siivin hyvään, pitkään työuraan
- 16 Verkosto- ja vaikuttamistoiminta
- 22 Katsaus KYT ry:n talouteen
- 24 Järjestökartoitus avaa keskisuomalaisten yhdistysten tilaa
- 26 KYT-järjestöpalvelut luo järjestöpositiivista Keski-Suomea
- 30 Kurkkaa tutkaan: Keski-Suomessa järjestöpositiivisuutta vaalittu jo 5 vuoden ajan
- 32 Kansalaistoiminnan keskus Matara: Osallisuutta ja iloa kaikille
- 43 Sepänkeskus
- 46 Työtä etsimässä: Uraohjausta maahan muuttaneille
- 51 PAIKKO: Valtakunnallinen osaamisen tunnistamisen järjestelmä
- 54 Osaamisella järjestöihin – tuttavallisesti OTTO -hanke
- 58 Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -osuuskunta
- 60 Kehittämistoiminta ja tulevaisuuden näkymät

Muutoksen tuulia

Järjestötoiminnan tulevaisuuden näkökulmasta eletään nyt merkittävää aikaa. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuen vaikuttamistoiminnalle ja muulle perustyölle on tässä yhteiskunnallisessa tilanteessa yhä enenevässä määrin tarvetta. Merkittävä verkosto vaikuttamistyön näkökulmasta on Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunta, joka tuo aktiivisesti esille paikallisen ja alueellisen järjestötoiminnan merkitystä valtakunnalliseen keskusteluun.

KYT ry:llä on neuvottelukunnan toiminnassa tärkeä rooli, kun STEAn syksyn haussa yleisavustukseen haettu lisäresurssi neuvottelukunnan toiminnan vakiinnuttamiseen myönnettiin KYTille vuosille 2024–2026. Myös Keski-Suomen hyvinvointialueen Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin on KYTille merkittävä paikka vaikuttaa hyvinvointialueen järjestöyhteistyöhön ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asioihin.

Vuosi 2023 toi tullessaan KYTin vuoden 2024 toimintaan vaikuttavia asioita. Sepänkeskukseen kohdistuva Jyväskylän kaupungin avustuksen leikkaussuunnitelma näytti aluksi päättävän Sepänkeskuksen toiminnan kokonaan vuoden 2024 alusta alkaen. KYT ylläpiti Sepänkeskusta yli 11 vuotta kaupungin avustuksen turvin. Ilman avustusta tilan ylläpitäminen ei olisi enää KYTille mahdollista. Toiminnan loppuminen olisi ollut Sepänkeskuksen toimijoille suuri menetys. Sepänkeskuksen aktiivisten toimijoiden tekemän vaikuttamistyön tuloksena Jyväskylän kaupungin liikuntatoimi päätti loppuvuodesta ottaa tilan hallinnoinnin hoitaakseen. Päätöksen myötä Sepänkeskuksen toiminta jatkui KYTin hallinnoimana enää helmikuuhun 2024 asti. KYT näkee hyvänä, että Sepänkeskuksen toiminta jatkuu, ja että yhdistykset ja järjestöt voivat toimija jatkossakin Sepänkeskuksessa.

KYTissä kehitetyn osaamisen tunnistamisen järjestelmän PAIKKOn osalta vuosi alkoi rahoituksellisilla haasteilla. KYT näki PAIKKO-toiminnan niin merkittäväksi osaamisen tunnistamisen työkaluksi, että PAIKKOn toteutettiin alkuvuonna 2023 KYTin omalla rahoituksella. Huhtikuun alusta PAIKKOn kehitettiin Länsi- ja Sisä-Suomen sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston rahoittamana. KYTin hallitus näki tärkeäksi, että PAIKKOn palvelut ovat jatkossakin tarjolla toimijoille. PAIKKOLLE

laadittiin toimintavuonna liiketoimintasuunnitelma ja palveluhinnasto, ja vuoden 2024 alusta PAIKKO jatkaa toimintaansa osana KYT osuuskuntaa.

Keskisuomalaisen järjestötoiminnan tilanteen selvittämiseksi toteutettiin vuoden 2023 aikana Järjestökartoitus. Edellinen vastaava tehtiin vuonna 2018 Keski-Suomen vaikuttavat järjestöt -hankkeen toimesta.

Järjestökartoituksella pyrittiin luomaan moniulotteinen kuva keskisuomalaisista yhdistyksistä ja niiden merkityksestä ihmisille ja heidän hyvinvoinnilleen.

Samalla kysyttiin yhdistystoimijoiden tulevaisuuden näkymiä. Kysely toteutettiin touko–elokuun aikana ja siihen vastasi 226 yhdistyksen, seuran tai järjestön edustajaa. Kartoituksen tulokset julkaistaan maaliskuussa 2024.

Toiminnallisesti vuosi 2023 oli aktiivinen. Arvostan suuresti työntekijöidemme sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin tässä taloudellisten haasteiden ja jatkuvien muutosten maailmassa. KYTin osavien työntekijöiden tekemä merkityksellinen työ näkyy hyvinä toiminnan tuloksina. KYTin hallitus on omalta osaltaan tukenut toiminnanjohtajaa ja työntekijöitä työssään. Lämmin kiitos työntekijöille, hallitukselle ja yhteistyökumppaneille vuodesta 2023.

Tiina Sivonen
Toiminnanjohtaja

KYTin toiminnan tarkoitus

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry:n sääntöjen mukaisen toiminnan tarkoitus on kansalaisten turvallisuuden ja työllistymisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen sekä heikommassa sosiaalisessa asemassa olevien kansalaisten olosuhteiden parantaminen. KYT edistää ja tukee jäsenten välistä yhteistoimintaa.

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry ja Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -osuuskunta muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Yhdistys ylläpitää kansalaisten avoimia kohtaamispaikkoja, järjestää koulutusta, antaa neuvontaa ja ohjausta sekä toimii aktiivisesti kansalaisyhteiskunnan kehittäjänä. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -osuuskunnan tilitoimisto tuottaa taloushallinnon palveluja erityisesti kolmannen sektorin organisaatioille. Osuuskunnalle myönnettiin vuonna 2017 Yhteiskunnallinen yritys -merkki.

Strategia vuosille 2022–2025

KYTin edelleen ajankohtainen ja tarkoituksenmukainen perustehtävä ja toimijoiden kokemus KYTin tarpeellisuudesta on vankka pohja KYTin toiminnan tulevaisuudelle ja kehittämiselle.

Toiminta-ajatus

KYT on osallisuuden asiantuntija ja yhteisöjen kehittäjä

Visio vuodelle 2025

KYT on valtakunnallinen vaikuttaja ja keskisuomalainen kehittäjä, joka vahvistaa kohtaamisia, ymmärrystä ja toimijuutta.

Tavoittelemme maailmaa, jossa jokaisella on mahdollisuus kuulua itselleen merkitykselliseen yhteisöön ja osallistua mielekkääseen tekemiseen.

KYTin toiminta perustuu neljään arvoon:

- Asiakas- ja järjestölähtöisyys
- Innovatiivisuus
- Luottamus
- Yhdenvertaisuus

KYTin strategiset painopisteet vuosille 2022–2025:

1. **KYT on osallisuuden edistäjä**
KYTin toiminnoissa ja kehittämistyössä edistetään ihmisten osallisuutta omassa elämässä, yhteisöissä ja vaikuttamisessa. Teemoina ovat työllisyyden edistäminen, monikulttuurisuus, osaamisen tunnistaminen ja yhteisöjen kehittäminen.
2. **KYT on vahva kansalaisyhteiskunnan puolustaja**
KYT tekee valtakunnallista ja maakunnallista vaikuttamistyötä kansalaisyhteiskunnan autonomisuuden ja toimintaedellytysten turvaamiseksi. Vaikuttamistyötä tehdään yhdessä valtakunnallisten, maakunnallisten ja paikallisten verkostojen ja toimijoiden kanssa.
3. **KYT on erikokoisten yhteisöjen mahdollistaja**
Eri kokoiset yhteisöt ovat kansalaistoiminnan ja osallisuuden alustoja. KYT tarjoaa tukea, ohjausta ja tiloja yhteisöille.

Sisäiset strategiset painopisteet:

1. **KYTin valtakunnallinen tunnettuus on lisääntynyt ja asema maakunnassa vahvistunut**
2. **KYT on puolueeton, laadukas, haluttu ja tarvittu kumppani**
3. **KYTin asiantuntijatyö on erinomaista ja vaikuttavaa.**

KYT ry:n jäsenet

• Aivoyhdistys Keski-Suomi ry • Autosynergia ry • Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry • Eläkeliiton Keski-Suomen piiri ry • Emppis ry • Huhtasuon Asa ry, Huhtasuon Asukas Apu ry • Jelmu ry (Jyväskylän Elävän musiikin yhdistys) • Jyvälän Setlementti ry • Jyväskylän Eläkkeensaajat ry • Jyväskylän Feniks ry • Jyväskylän Katulähetys ry • Jyväskylän Kestävä Kehitys JAPA ry • Jyväskylän kesäyliopisto-yhdistys ry • Jyväskylän kristillisdemokraatit • Jyväskylän NNKY ry • Jyväskylän Pyöräilyseura JYPS ry	• Jyväskylän Reumayhdistys ry • Jyväskylän Romani- nuoret ry (JyväRoma) • Jyväskylän Ruskat ry • Jyväskylän Seniorit ry • Jyväskylän Seta ry • Jyväskylän Seudun Invalidit ry • Jyväskylän Seudun Metsänomistajat ry • Jyväskylän seudun mielenterveysseura ry • Jyväskylän Suomalais-Saksalainen Yhdistys ry • Jyväskylän Teatteri-yhdistys Kulissi ry • Jyvässeudun Työllistämisyhdistys JST ry • Karstulan Hyvinvointipalvelusäätiö sr • Keski-Suomen ADHD-yhdistys ry • Keski-Suomen Afganistanilaiset ry • Keski-Suomen aivo-vammayhdistys ry • Keski-Suomen Autismiyhdistys ry	• Keski-Suomen CP-yhdistys ry • Keski-Suomen diabetesyhdistys ry • Keski-Suomen Epilepsia-yhdistys ry • Keski-Suomen Etelä-pohjalaiset ry • Keski-Suomen Filatelistiseura ry • Keski-Suomen Hengitysyhdistys ry • Keski-Suomen kansallinen senioripiiri ry • Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tuki ry • Keski-Suomen Keliakiayhdistys ry • Keski-Suomen kilpirauhasyhdistys ry • Keski-Suomen Kylät ry • Keski-Suomen Lihastautiyhdistys ry • Keski-Suomen Mielenterveysomaiset - FinFami ry • Keski-Suomen Monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry • Keski-Suomen Muistiyhdistys ry

• Keski-Suomen munuais- ja maksayhdistys KEMUSI ry • Keski-Suomen neuroyhdistys • Keski-Suomen Numismaatikot ry • Keski-Suomen Näkövammaiset ry • Keski-Suomen Parkinson-yhdistys ry • Keski-Suomen Pelastusalan Ammattihenkilöstö ry • Keski-Suomen psoriasis-yhdistys ry • Keski-Suomen Selkäyhdistys ry • Keski-Suomen Sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry • Keski-Suomen Sydämpiiri ry • Keski-Suomen Työpajayhdistys ry • Keski-Suomen Vihreät ry • Kuiville Pyrkivien Tuki ry	• Mannerheimin Lastensuojeluliiton Järvi-Suomen piiri ry • Mielen Tie ry • Moni - Inhimillisen kehityksen ja sosiaalisen muutoksen yhdistys ry • Monikulttuurikeskus Gloria ry • Music Against Drugs ry • Nuoret Lesket ry • Nuorten Suomi ry • Paremmiin Yhdessä ry • Pelastakaa Lapset ry • Perhehoitoliitto ry • Pesäpuu ry • Sisä-Suomen SYLI ry • Sovatek-säätiö • Suomen Migreeniyhdistys ry • Suomen Monikko-perheet ry • Suomen Nuorisoseurat ry / Keski-Suomen aluetoimisto • Superin Keski-Suomen yksityissektorin ao 426	• Sveitsin Ystävät Suomessa ry / Sveitsin Ystävät Keski-Suomessa • Syömishäiriöliitto - SYLI ry • Tunturilat ry / Keski-Suomen Tunturikerho OVTSI • Työvalmennussäätiö Avitus • Jyväskylän Suvanto ry • Varttuneiden asumisoikeusyhdistys Jaso • Viitaseudun Kumppanuus ry • Visio-säätiö (ent. Suomenselän Sateenkaarisäätiö) • YAD Youth Against Drugs ry • Äänekosken Katulähetys ry

KYTin hallitus vuonna 2023

Varsinainen jäsen:

Riitta Mäkinen pj.
Arja Seppälä
Antti Rajala
Emmanuel Sibomana
Petri Lehtoranta

Henkilökohtainen varajäsen:

Satu-Maria Virtanen
Matti Kangasaho
Kari Otollinen
Tytti Solankallio-Vahteri
Jussi Suojuusalmi

Hallituksen puheenjohtajan toimi Riitta Mäkinen ja hallituksen valitsemana varapuheenjohtajana Petri Lehtoranta. Hallitus piti tilikauden aikana yhteensä 10 kokousta. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuen kevätkokous pidettiin 22.5.2023 ja syyskokous 11.12.2023. Kokoukset pidettiin hybridinä. Yhdistyksen tilintarkastajana toimi KHT Petri Korkiamäki ja varatilintarkastajaksi oli nimetty KHT Matti Oksanen (TietoAkseli Audit Oy).

Henkilöstö

KYT ry:llä työsuhteisia työntekijöitä on tilikauden aikana ollut eri toiminnoissa ja hankkeissa keskimäärin 29. Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde oli näistä 12 henkilöllä. Pitkäaikaisissa työsuhteissa oli kaikista työntekijöistä 6 henkilöä. Palkkatuella palkattuja henkilöitä oli vuoden aikana yhteensä 14.

Lisäksi KYTin toiminnoissa on ollut tunti- ja osa-aikatyöntekijöitä, työkokeilijoita, harjoittelijoita, kuntouttavassa työtoiminnassa ja avotyössä olevia henkilöitä n. 19. KYT osuuskunnassa työskenteli viisi taloushallinnon ammattilaista ja vastaava siistijä. KYT ry:llä ja osuuskunnalla oli yhteinen toiminnanjohtaja / toimitusjohtaja.

KYTin henkilöstö

Työsuhteisia työntekijöitä **~29**

Toistaiseksi voimassaolevassa työsuhteessa **12** henkilöä

Pitkäaikaisessa työsuhteessa **6** henkilöä

Palkkatuella palkattuja työntekijöitä **14**

Tunti- ja osa-aikatyöntekijöitä, työkokeilijoita, harjoittelijoita, kuntouttavassa työtoiminnassa ja avotyössä olevia henkilöitä **n. 19**

Osuuskunnassa **5** taloushallinnon ammattilaista ja **1** vastaava siistijä

KYT ry:llä ja osuuskunnalla **yhteinen toiminnanjohtaja / toimitusjohtaja**

KYTin henkilöstö vuonna 2023

- Ahtamonoff Tero, siistijä, Kansalais-toiminnankeskus Matara
- Ghadiri Mohammad, uraohjaaja, Työtä etsimässä -hanke
- Halinen Suvi, viestinnän suunnittelija, Kansalaistoiminnankeskus Matara
- Hiekkala Kirsi, suunnittelija, PAIKKO
- Huhtala Sanna-Kaisa, kehittämisspällikkö, KYT-järjestöpalvelut
- Hämäläinen Anja, kirjanpitäjä, Tilitoimisto ja Sepänkeskus
- Hätinä Anu, erityisasiantuntija, KYT-järjestöpalvelut
- Ilves Netta, talousassistentti, Tilitoimisto
- Jetsu Maarit, aulapalvelutyöntekijä, Kansalaistoiminnankeskus Matara
- Jäntti Hanna, taloushallinnon koordinaattori, Tilitoimisto ja Osaamisella järjestöihin -hanke
- Kankare-Anttila Niina, vapaaehtoistoiminnan kehittäjä, Matara / OLKA-toiminta
- Kaukinen Joonas, siistijä, Kansalais-toiminnankeskus Matara
- Koukka Soile, aulapalvelutyöntekijä, Sepänkeskus
- Kritz-Huhtanen Jutta, uraohjaaja, Työtä etsimässä -hanke
- Kuukkanen Pirjo, kirjanpitäjä, Tilitoimisto
- Kuussalo Päivi, kirjanpitäjä, Tilitoimisto
- Kyyrönen Tuula, yhteisövastaava, Sepänkeskus
- Laitinen Ann-Christin, siistijä, Kansalaistoiminnankeskus Matara
- Lamberg Juha, aulapalvelutyöntekijä, Kansalaistoiminnankeskus Matara
- Lamberg Ritva, siistijä, Sepänkeskus
- Lappi Eija, projektispällikkö/hankesuunnittelija, Osaamisella järjestöihin -hanke ja KYT ry
- Mu Lo Mu Lo, siistijä, Paikka auki
- Naappi Sari, kansalaistoiminnan johtaja, Kansalaistoiminnankeskus Matara
- Nieminen Hanni, aulapalvelutyöntekijä, Kansalaistoiminnankeskus Matara
- Nieminen Sari, taloussihteeri, KYT ry
- Nousiainen Anu, aulapalvelutyöntekijä, Sepänkeskus
- Pekkarinen Sirpa, hankekehittäjä, Osaamisella järjestöihin -hanke
- Penttinen Pasi, aulapalveluvastaava, Kansalaistoiminnankeskus Matara
- Pihlainen Pirjo, vastaava siistijä, Kansalaistoiminnankeskus Matara
- Pohjosaho Timo, IT-asiantuntija, KYT ry

- Raiskio Taina, aulapalvelutyöntekijä, Kansalaistoiminnankeskus Matara
- Rutanen Eerik, yhteisökehittäjä, Sepänkeskus
- Sivonen Tiina, toiminnanjohtaja/toimitusjohtaja, KYT ry ja osk
- Sottinen Pauliina, asiantuntija, KYT-Järjestöpalvelut
- Surakka Jaana, siistijä, Sepänkeskus
- Tervaniemi Matti, erityisasiantuntija, KYT-järjestöpalvelut
- Tuderus Jussi, siistijä, Kansalaistoiminnankeskus Matara
- Uusitalo Susanna, laatupäällikkö/erityisasiantuntija, PAIKKO ja KYT ry
- Vuorinen Tuija, aulapalvelutyöntekijä, Paikka auki
- Vänskä Tiia, viestintästrategian toimeenpano, KYT ry

Kuva vuoden 2023 tyhypäivästä. Kuvassa: Mohammad Ghadiri Anu Hätinen, Eerik Rutanen, Sanna-Kaisa Huhtala ja Maarit Jetsu.

Matarassa kohotaan työhyvinvoinnin siivin hyvään, pitkään työuraan

Kaksi vuotta sitten tulin työvalmentajaopiskelijana töihin Mataraan, Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry:n siipien alle PAIKKO osaamisen tunnistamisen järjestelmään. Mietiskelin alusta asti usein, kuinka täällä Matarassa voikaan olla ihmisten näin hyvä olla ja tehdä töitä.

Olin opiskelijana, mutta olin aivan yhdenvertainen työpisteessäni, KYTin ison monimuotoisen työyhteisön joukossa palavereissa, kehittämisspäivillä, kahvipöydässä. Ei ollut arvohierarkian tuntua ja jokainen keskustelu kenen tahansa kanssa oli niin avointa, positiivista ja rakentavaa. Sain olla mukana kehittämässä ihmisarvoa nostavaa ja yhteiskunnallisesti merkittävää PAIKKOa. Tulin isossa, avoimessa työyhteisössä nähdyksi, kuulluksi, arvotetuksi ja olin "Myyty!". Halusin luonnollisesti olla heti täysillä mukana antamassa omaa työpanostani yhteiseen hyvään.

Nyt kirjoittaessani blogia, olen valmistumassa työkykykoordinaattoriksi. Olen edelleenkin "myyty" ja onnellinen työpaikastani ja vielä tässä samassa isossa työyhteisössä KYT:n siipien alla Mataran aulapalveluissa. On merkityksellistä ja arvokasta tehdä työtä omaakin maailmankatsomusta tukevalla arvopohjaisella työnantajalla, jolla arvot (asiakas- ja järjestölähtöisyys, innovatiivisuus, luottamus, yhdenvertaisuus) todellakin toteutuvat joka päivä. KYTin yhteiskuntavastuullinen ja arvopohjainen toiminta näkyy esim. osatyökykyisten ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistämässä, yhteisöille suunnatun palvelun

ja toiminnan vaikutuksista ihmisiin, ympäristöön ja näin koko yhteiskuntaan. Työhyvinvointiani lisäävät vielä monipuoliset, luovuudella toteutettavat työtehtävät yhdenvertaisessa, monimuotoisessa isossa työyhteisössä, ihanat ystävälliset hymyilevät asiakkaat ja talon toimistokoirat. Haluan blogillani kiittää ja sanoittaa tekoja, joilla KYT ry pitää huolta työkyvystämme ja työhyvinvoinnistamme arjen käytännöissä.

Fyysinen työergonomia työntekijöille on meillä järjestetty erittäin hyvin. Työtilojen, työvälineiden, koneiden ja palveluiden helppokäyttöisyydestä on huolehdittu. Työtilat ovat esteettömiä ja työpisteet ovat ergonomisia. Käytössämme ovat säätötuolit ja sähköpöydät pehmeillä seison-tamatoilla. Koneellinen hyvä ilmastointi ja terveet työtilat antavat puitteet työnteolle. Sähköiset järjestelmämme toimivat häiriöttä myös vaativissa muutostilanteissa ja meillä on hyvin toimiva, laadukas ja palveleva oma it-tuki.

Saamme työntekijöinä jatkuvasti eväitä terveellisten elintapojen ja työstä palautumisen edistämiseksi. Työpaikkamme on kokonaan päihteeton ja savuton. Meillä on tehty selkeät rajat työ- ja vapaa-aikaan,

mahdollistaen riittävän työstä palautumisen. Matarassa on asianmukaisia erilaisia taukotiloja, keittiö eväslounaille ja vielä erinomainen lounasravintola talossa. Sanonkin usein Fijessä, että on helppo hymyillä, kun saa syödä teidän tekemää ruokaa. Olemme saaneet yksilölähtöisiä stressinhallinta- ja rentoutuskursseja, ohjattua taukojumppaa.

Käytössämme on isot suihkulliset pukuhuoneet ja oma kuntosali. Työn tauottamista pidetään tärkeänä ja siihen kannustetaan omalla esimerkillä. Tauottamista edesautetaan yhteisillä kahvihetkillä tai vaikka mahdollisuudella seistä hetki palapeliä tehden. Meitä kannustetaan venytteilyyn ja kävelyyn työn lomassa, lähtemään luontoon kävelypalaveriin tai vaikka happihypelyyn talon kiertämällä.

Pieni täydellinen rentoutuminen sohvallakin on hyvin sallittua. Saamme liikunta- ja kulttuurisetelit vuosittain. Meillä on hyvin monimuotoista tyhy-ryhmän koordinoimaa yhteistä työhyvinvointia tukevaa toimintaa, mutta omaehtoista liikunnan harrastamista työajalla ei voi STEA-avustuksen saajana toteuttaa.

Psykososiaalista työympäristöä kehitetään jatkuvasti avoimella keskustelulla ja tarkistellaan mm. henkilöstökyselyillä. Hyvää työilmapiiriä ylläpidetään työyhteisön toimivuutta tukevalla hyvällä johtamisella, työn organisoinnilla ja avoimella vuorovaikutuksella.

Näin pyritään vähentämään stressiä, kuten myös omalla vaikutusmahdollisuudella esim. työaikoihin, työmäärään ja työtahtiin sekä muun elämän yhteensovittamiseen työn kanssa.

Esihenkilöt ovat aina työaikana tavoitettavissa hyvin matalalla kynnyksellä. Tiimipalaverit ja henkilökohtaiset kehityskeskustelut ovat meillä säännöllisesti käytössä.

Meille kaikille järjestetään myös yhteisiä monimuotoisia kehittämispäiviä. Meillä ymmärretään, että ongelmatonta työyhteisöä ei ole olemassa ja tiedostetaan, että hyvässä työyhteisössä virheet, ristiriidat ja epäkohdat pitää käsitellä rakentavasti.

Työajan ja -paikan joustojen lisääminen on meillä tehty helpoksi ja sallituksi. Jo ennen koronaa oli mahdollisuus etätöihin, mutta kuten muuallakin, vasta tämän myötä, monipaikkatyö vakiintui käytännöksi.

Työyhteisön tuki koetaan talossa tärkeänä osana toimintaa ja on huomattu hyväksi välillä arvioida yhteistä käytäntöä, olisiko tarpeen jopa lisätä päiviä, jolloin kaikki olisivat yhtä aikaa paikalla.

KYTissä on myös mahdollisuus työntekijöiden urakehitykseen. Uralla voidaan edetä, siirtyä eri työtehtäviin ja myös eri toiminnoissa ja projekteissa on esihenkilötehtävät, joihin voidaan edetä. Työaikaa saa käyttää joustavasti oman osaamisen kehittämiseen. Työntekijöille annetaan hyvin palautetta työtehtävistä ja päätöksenteko on läpinäkyvää. KYTissä työntekijä saa myös halutessaan työuravalmennusta.

Meillä on luonnollisesti käytössä PAIKKO-osaamisen tunnistamisen järjestelmä, jossa tehty työtehtävä raportoidaan tutkintokielelle. Työntekijä saa itse omasta henkilökohtaisesta osaamisestaan tutkintojen perusteisiin pohjautuvan osaamistodistuksen Näin hänen tekemänsä työ tehdään ammatillisestikin näkyväksi eli opinnollistetaan. Jokaisen työntekijän oma osaaminen saa merkityksen ja mahdollistetaan myös hänen etenemisensä työuralla tai kouluttautuminen.

Osaamista voi Matarassa kerryttää mm. liiketoiminnan, kasvatus- ja ohjausalan sekä puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkintojen mukaisissa työtehtävissä.

Viisas työnantaja hallitsee työkykyjohtamisen, mahdollistaen työssä jaksamisen ja jatkamisen. Työn imu, mielekkyys, tehokkuus, tuottavuus ja motivaatio kasvava työntekijöiden hyvinvoinnin myötä eikä ihmistä puristaen. Työntekijöiden hyvinvointi auttaa sitoutumaan ja osaisempaa saada pidettyä omassa organisaatiossa.

Työkykyjohtaminen kokonaisuudessaan näyttäytyy hienosti koko meidän organisaatiossamme, kuinka ihmisiä täällä kohdataan ja johdetaan. Työntekijöiden voimavaroja osataan vahvistaa työyhteisössä, työntekijän kyvykkyyttä ja osaamista arvostetaan ja annetaan työn ja työyhteisön motivoida työntekijää hyvällä esimiehen tuella ja kannustuksella.

Työkykyä ja terveyttä uhkaavat riskit pystytään tunnistamaan ja ennakoimaan hyvällä suunnitelmallisella työterveysyhteistyöllä. Työn muokkaukseen on mahdollisuus esim. terveydellisistä syistä ja osasairauspäivärahaa voidaan käyttää työkyvyn haasteiden niin vaatiessa.

Työtehtävät ohjeistetaan suorittamaan työturvallisesti. Syrjintään tai epäasialliseen kohteluun puututaan heti ja työturvallisuudesta huolehditaan Matarassa koko ajan. Työpsykologin konsultaatiot sekä työterveysneuvottelut ovat lakisääteisesti myös käytettävissä. Varhaisen puuttumisen tuki sairauspoissaolojen seurannassa ja omailmoituskäytännöt ovat myös KYTissä käytössä. Työntekijöistä pidetään mielestäni meillä Matarassa kyllä hyvää huolta.

Olemme töissä suurimman osan arjen valveillaoloajasta, joten on hyvin merkityksellistä, minkälainen työhyvinvointimme on. Emme voi silti pelkästään tuudittautua siihen, että meidän työpaikallamme on työhyvinvointi hoidettu erinomaisesti. Ei ole ainoastaan työnantajan velvollisuus huolehtia työhyvinvoinnistamme ja työkyvystämme. Jokainen meistä itse kantaa vastuun omasta työstä palautumisestaan, terveellisistä elintavoistaan, omasta hyvinvoinnistaan. Jokaisen työntekijän oma toiminta myös vaikuttaa työyhteisön työilmapiiriin ja samalla koko yhteisön hyvinvointiin.

Ystävällisyydellä, arvostamisella, avoimuudella, reilulla käytöksellä, yhteistyöllä, toisen huomioon ottamisella, kannustamisella, positiivisella palautteella ja avun tarjoamisella, luomme itsellemme ja työyhteisöllemme arvostavan ja turvallisen työilmapiirin jatkossakin.

Jokainen kohtaaminen toisen ihmisen kanssa vaikuttaa siis kumpaankin osapuoleen ja ympäristöön. Niin metsä vastaa kuin sinne huudetaan, kuuluu sananlaskukin. Elämämme hyvinvointia tukevaa toimintaa on siis kunnioittaa ja arvostaa toisia ihmisiä ympärillämme. Olla tunteettomalle tai tutummalle Ystävä tässä hetkessä.

14.2.2024
Matarassa, Työhyvinvoinnin lähteellä

Tuija Vuorinen
Aulapalvelutyöntekijä, työkykykoordinaattoriopiskelija, työvalmentaja

Verkosto- ja vaikuttamistoiminta

KYTin yhtenä tehtävänä on koordinoita järjestöjen, yhdistysten ja julkisen toimijoiden yhteistyötä ja yhteistä kehittämistä.

Tätä työtä toteutetaan erilaisissa erityisesti KYTin toimintojen kokoamissa verkostoissa. Toimintavuoden aikana KYT koordinoi seuraavia verkostoja:

KYT-järjestöpalvelut

- Jämsän Vuoroin vieraisa (Jämsän järjestö-, yhdistys- ja seuraväen avoimet verkostoitumisillat)
- Keuruun järjestökahvit (Keuruun järjestö-, yhdistys- ja seuraväen avoimet verkostoitumisillat)
- Saarijärven-Viitasaaren seutukunnan pyöreä pöytä (seutukunnalla laaja-alaisesti toimiville yhteistoimintajärjestöille ja -yhteisöille tarkoitettu yhteistyöpöytä)
- Kolmikko-alueverkosto (Keski-Suomessa toimivien sotejärjestöjen valtakunnalliset/aluetyöntekijät)
- Keski-Suomen sotejärjestöjen verkostojen vetäjät
- Keski-Suomen kuntien järjestöyhdyshenkilöiden verkosto
- Viestintärinki (yhdistysten viestijöiden vertaisverkosto)

Kansalaistoiminnan keskus Matara

- Keski-Suomen kohtaamispaikkaverkosto ja verkoston kehittäjäryhmä
- Valtakunnallinen kohtaamispaikkafoorumi yhdessä Hyvinkään Onnensilta kanssa
- Hyvinvointihankkeiden verkosto (puheenjohtajuus on kiertävä ja vuosittain vaihtuva. Verkoston koordinointi aktiivisesti Matarassa)
- Keski-Suomen potilas-, omais- ja kansanterveysjärjestöjen verkosto (yhdessä Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöydän potilas- ja kansanterveysjärjestöjen edustajan kanssa)
- Sydäimestä sydämeen – voimaa vertaistuesta -hankkeen ohjausryhmä

KYT ry

- Toiminnanjohtajien aamukahvit. Yhdistysten toiminnanjohtajien aamukahvitapaaminen johtamisen ja järjestöjen toiminnan teemojen äärelle (avoin kutsu)
- Keski-Suomen työllisyyspoliittinen yhteistyöryhmä (3. sektorin toimijoiden ja julkisten toimijoiden kokoontuminen työllisyyden teemalla.
- Keski-Suomen Järjestöareena (yhteistoimintayhteisöjen yhteenliittymä), puheenjohtajana toiminnanjohtaja, sihteeriys ja tiedottaminen KYT-järjestöpalveluista

KYT ry:n edustukset yhteistyökumppaneiden verkostoissa ja ryhmissä

- Green Care -keskus Könkkölä ry:n hallitus, jäsen Tiina Sivonen.
- Jyväskylän Ikäihmisten kumppanuuspöytä, jäsen Sari Naappi.
- Keski-Suomen hyvinvointialueen Järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielin, jäsen ja puheenjohtaja Tiina Sivonen.
- INTO – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry opinnollistamisen asiantuntijaryhmä, jäsen Susanna Uusitalo.
- Kansalaisareena ry, hallituksen varajäsen Sari Naappi.
- Kantakaupungin perhekeskusverkosto, jäsen Sari Naappi.
- Keski-Suomen ELY-keskuksen neuvottelukunta, jäsen Tiina Sivonen, varajäsen Tytti Solankallio-Vahteri.
- Keski-Suomen jatkuvan oppimisen ja työllisyyden strategiatyöryhmä, jäsen Susanna Uusitalo.
- Keski-Suomen Järjestöareena, puheenjohtaja Tiina Sivonen ja sihteerinä sekä tiedotuksesta vastaavana Matti Tervaniemi.

- Keski-Suomen Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä, jäsen Tiina Sivonen.
- Keski-Suomen sote-uudistus -hankkeiden ohjausryhmä, jäsen Tiina Sivonen.
- Keski-Suomen elinikäisen ohjauksen kehittämissuunnitelma, jäsen Susanna Uusitalo, varajäsen Tiina Sivonen.
- Keski-Suomen hyvinvoinnin osaamiskeskittymän, KEHO:n ohjausryhmä, jäsen Tiina Sivonen ja Sanna-Kaisa Huhtala varajäsen. KEHO:n viestintäryhmä, jäsen Matti Tervaniemi.
- Keski-Suomen potilas-, omais- ja kansanterveysjärjestöjen verkosto, toinen vetäjä Niina Kankare-Anttila.
- Jyväskylän Valikkoryhmä, varapuheenjohtaja Sari Naappi ja Valikko-ryhmässä mukana Niina Kankare-Anttila.
- LAAVA-laatusuunnitelma ja vaikuttavuutta työllisyyden hoitoon -hankkeen ohjausryhmä, jäsen Eija Lappi.
- Maakunnallisten verkostojärjestöjen neuvottelukunta, jäsen ja puheenjohtaja Tiina Sivonen ja varajäsen Sanna-Kaisa Huhtala.
- Maakunnan yhteistyöryhmä, Keski-Suomen liitto, jäsen Tiina Sivonen.
- Maakunnan viestijäverkosto, jäsen Matti Tervaniemi, varajäsen Anu Hättinen.
- Nuorten Suomi ry:n Nuoret keskelle hyvää -hankkeen ohjausryhmä, jäsen Matti Tervaniemi.
- Psykiatrisen kuntoutuksen tuki ry:n hallitus, jäsen Tiina Sivonen.
- STM:n avustusasioiden neuvottelukunta, varajäsen Tiina Sivonen.
- Uusi jatkuvan oppimisen palveluketju Keski-Suomen työllisyyden kokeilukuntiin (OsajaKS) -hanke ohjausryhmä, jäsen Mohammad Ghadiri.
- Valtakunnallinen OLKA-verkosto, jäsen Niina Kankare-Anttila.
- Valtakunnallinen Lähellä.fi -verkon johtoryhmä, jäsen Tiina Sivonen ja kehittäjäryhmässä Matti Tervaniemi, Sanna-Kaisa Huhtala ja Pauliina Sottinen.
- Valtiovarainministeriön asettama Avoimen hallinnon V kansallisen ohjelman toimeenpanoa tukeva työryhmä, jäsen Tiina Sivonen, varajäsen Matti Tervaniemi.
- Visio-säätiön hallintoneuvosto, jäsen Susanna Uusitalo.
- Visio-säätiön hallitus, jäsen Matti Kangasaho.

Vaikuttamistoiminta

Hyvinvointityötä tekevien yleishyödyllisten järjestöjen ja jäsenistön edunvalvonta on osa KYTin perustyötä. Se toteutuu kannanottoina, lausuntoina ja vaikuttamistyönä sekä aktiivisena verkostotyönä. KYT toimi aktiivisesti Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnassa, joka edistää maakuntien järjestöjen keskinäistä yhteistyötä sekä maakuntien ja valtakunnallisten toimijoiden välistä vuoropuhelua ja tekee yhteistä vaikuttamistyötä. Toiminnanjohtaja toimii neuvottelukunnan puheenjohtajana ja oli mukana työvaliokunnassa. Lisäksi neuvottelukunnan yhteisellä päätöksellä KYT

haki yleisavustukseensa lisäresurssia neuvottelukunnan toiminnan vakiinnuttamiseen ja alueellisen ja paikallisen työn näkyväksi tekemiseen. STEA myönsi lisäresurssin kahdelle tulevalle vuodelle.

Yhteistyö hyvinvointialueen valmistelutyön kanssa oli tiivistä. Toiminnanjohtaja ja valittiin hyvinvointialueen järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielimeen ja sen puheenjohtajaksi. Vaikuttamistoimielin kokoontui vuoden aikana 7 kertaa ja teki kahdeksan lausuntoa. KYTin asiantuntijat osallistuivat kukin oman toiminta-alueensa verkostoihin niin maakunnallisesti kuin valtakunnallisestikin. Vaikuttamistyö on osa jokapäiväistä substanssikohtaista kehittämistä ja viestintää.

Vuonna 2023 tehdyt lausunnot, kannanotot ja mielipidekirjoitukset:

- Lausunto Järjestöjen varainhankinnan avustamiseen Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnan kanssa 24.1.2023
- Kommentti Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukonseptiin 5.5.2023
- Mielipidekirjoitus Keski-suomalaiseen järjestöjen rahoituksen leikkaamisesta 24.5.2023
- Jyväskylän talouden tasapainotamisohjelman järjestökyselyyn vastaaminen 25.5.2023
- Lausunto Avoimen hallinnon viidennen toimintaohjelmaan 25.8.2023
- Lausunto Valtionneuvoston asetukseen rahoituksesta Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnan kanssa 15.9.2023
- Jyväskyläläisten työllistävien yhdistysten kannanotto Jyväskylän työllisyyspalvelualueen säästötoimenpiteisiin ja vaikutusten ennakkoarviointiin yhdessä Huhtasuon ASA ry:n ja Jyväskylän Setlementti ry:n kanssa 27.10.2023
- Jyväskylän kaupungin luottamushenkilöille kannanotto avustusten leikkauksista 22.11.2023
- Mielipidekirjoitus Keski-suomalaiseen Jyväskylän kaupungin kulttuurirahoitusten leikkaamisesta 29.11.2023
- Mielipidekirjoitus Keski-suomalaiseen valtion sosiaaliturvan leikkauksista 19.12.2023.

Järjestöjen tarjoama toiminta lähelläsi, yhdessä osoitteessa

Lähellä.fi-palvelu helpottaa ihmisten hakeutumista hyvinvointia ja terveyttä edistävään yhdistystoiminnan pariin.

Palvelu kokoaa yhdistysten ja muiden yleishyödyllisten toimijoiden toimintaa yhteen paikkaan. Palvelu on järjestöille kevyt tapa kuvata palvelunsa Palvelutietovarantoon.

Palvelu on suunnattu yhdistysten ja yhteisöjen edustajille, jotka haluavat osallistua toimintaansa ja tarvitsevat aktiivista ja vapaaehtoista.

Kuntalaiset ja kunnissa asiakastyötä tekevät löytävät palvelusta tietoa yhdistysten tarjoamasta tuesta ja toiminnasta.

Helppokäyttöisessä verkkopalvelussa voi ilmoittaa:

- tapahtumia,
- harrastustoimintaa,
- vertaistukea,
- oppaita ja muita sisältöjä, sekä
- vapaaehtoistoimintaa

“

Palvelu on

MAKSUTON YHDISTYKSILLE, JÄRJESTÖILLE, KUNNILLE JA MUILLE EI-KAUPALLISILLE TOIMIJOILLE.

Järjestöjen rakentama, STM:n tukema verkkopalvelukokonaisuus ja verkosto

Aktiivista viestintää

KYT oli aktiivisesti mukana valtakunnallisen [Lähellä.fi](https://www.laheella.fi) -sivuston kehittämisessä KYT-järjestöpalveluiden toimesta. Palvelu vastaa yhdistysten toiveeseen selkeästä verkkopalvelusta, joka mahdollistaa tiedon leviämisen muihin palveluihin ja osaksi uusien hyvinvointialueiden tietojärjestelmiä.

KYTin omia nettisivuja kehitettiin vuoden aikana. Uudistuksen lähtökohtana ovat kotisivujen saavutettavuus, ilmiöpohjaisuus sekä asiakas- ja järjestölähtöisyys. Aikaisemmin Yhdistystori.fi -sivustolla olleet Keski-Suomen Järjestöareenan ja Järjestöjen ja maakunnan kumppanuspöydän tiedot ja materiaalit sekä muu järjestö- ja verkostotieto siirrettiin KYTin sivuille. Lisäksi sivujen rakennetta ja etusivua uudistettiin. Nettisivujen uudistus saadaan valmiiksi vuonna 2024.

KYT-järjestöpalveluiden tuottama KYTin uutiskirje julkaistiin kerran kuukaudessa toukokuusta alkaen pois lukien heinäkuu.

Uutiskirje kokoaa yhdistysten ja järjestöjen näkökulmasta ajankohtaista tietoa

sekä antaa muille toimijoille mahdollisuuden tiedottaa heidän ajankohtaisista järjestöille suunnatuista tapahtumista ja tilaisuuksista.

Viestinnän yhtenäistämässä ja selkiyttämisessä on vielä kehittämistä ja se edellyttää jatkuvaa yhteisen äänensä-vyn hiomista, kuitenkin niin, että jokaisen toiminnan ja hankkeen omintakeisuus ja luovuus mahdollistuu. KYTin toiminnot viestivät aktiivisesti somekanavilla ja osassa toiminnoista tuotetaan myös blogikirjoituksia.

KYT on jo tällä hetkellä tunnettu sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti, joka näkyy lausuntojen ja kannanottojen pyynnöillä. Kuitenkaan KYTin tekemä vaikuttamistyö ei tule näkyväksi viestinnän resurssein puutteen vuoksi. Tähän paneudutaan vuoden 2024 aikana.

KYTin medianäkyvyys lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna. Jäsenistölle tiedotettiin tehdystä työstä aktiivisesti sähköpostitse lähetetyillä jäsenviesteillä. KYTin julkaisusarjaan ei toimintavuonna julkaistu uutta julkaisua. Sisäistä viestintää kehitettiin vuoden aikana monin tavoin.

Vuoden 2023 tyhyypäivä. Kuvassa Jutta Kritz-Huhtanen, Kirsi Hiekkala, Juha Lamberg ja Suvi Halinen.

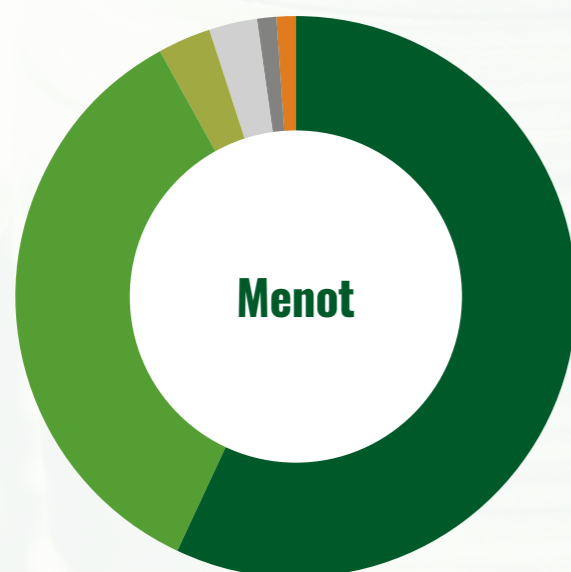
KYTille laadittiin kriisiviestintäohje ja yhteisissä työntekijäpalavereissa käytiin läpi mm. Teamsin käyttöä. Sisäisessä viestinnässä tavoiteltiin sitä, että kaikki työntekijät ovat tietoisia KYTin ajankoh- taisista asioista ja työskentelevät yhteisen tavoitteen suuntaisesti. Toiminnan- johtaja tiedotti työntekijöitä hallituksen kokouksissa käsitellyistä keskeisimmistä asioista sekä muista ajankohtaisista asioista.

Tilaa KYTin uutiskirje:
www.kyt.fi/ajankohtaista/tilaa-utiskirje

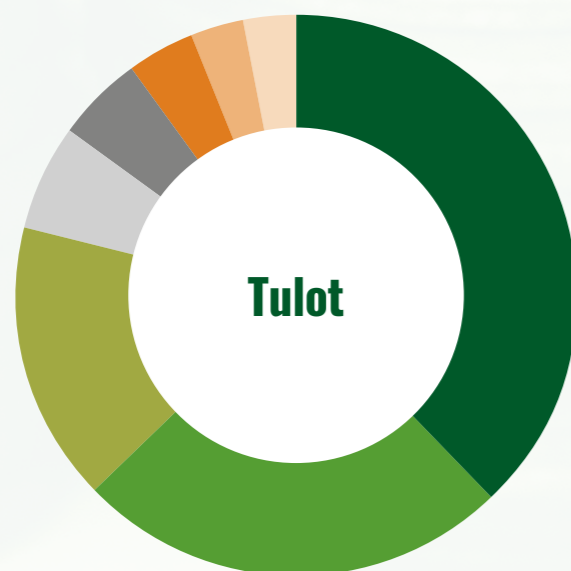

Katsaus KYT ry:n talouteen

KYT ry:n menot ja tulot vuonna 2023

- 57 %** Henkilöstökulut
- 35 %** Vuokrat
- 3 %** Palvelujen ostot
- 3 %** Toimistokulut
- 1 %** Toiminta- ja matkakulut
- 1 %** Muut kulut

- 38 %** STEA
- 25 %** Vuokratuotot
- 16 %** Jyväskylän kaupunki
- 6 %** Ely-keskus, ESR
- 5 %** TE-toimisto, TYPO
- 4 %** AVI
- 3 %** Muut tuotot
- 3 %** Muu kuntarahoitus

Rahoittajat ja toiminnot

Toiminto	KYT-järjestö-palvelut	Kansalais-toiminnan-keskus Matara	Paikka auki -hanke	Osaamisel-lajärjestö-hin -hanke	Paikko®	Työtä etsimässä -hanke	Sepän-keskus	KYT	Yhteensä
STEA	187 554	216 583	21 871					176 300	602 308
Jyväskylän kaupunki / avustus		48 600					175 000	32 000	255 600
Muu kunta-rahoitus				20 309	3 900	21 376			45 585
TE-toimisto / työllisyys-poliittinen avustus						87 944			87 944
ELY / ESR				98 343	2 886				96 229
AVI					60 628				60 628
Vuokratuotot		294 518					110 535		405 053
Jäsenmaksut								2 760	2 760
Keräystuotot								183	183
Muut tuotot			19 817		16 150		6 682	6 049	48 698
Yhteensä	187 554	579 518	21 871	113 652	83 564	109 320	292 217	217 292	1 604 988

Järjestökartoitus avaa keskisuomalaisen yhdistysten tilaa

Vuonna 2023 toteutettu keskisuomalaisen yhdistysten ja järjestöjen tilaa selvittävän Järjestökartoituksen tulokset julkaistiin maaliskuussa 2024. Edellinen keskisuomalaisille yhdistyksille suunnattu laaja kysely toteutettiin 2018 osana suunniteltua maakunta- ja sote-uudistusta.

Kysely oli avoinna 15.5.–31.8.2023 ja siihen vastasi 226 keskisuomalaista yhdistystä ja järjestöä. Aineiston kokoomisesta ja analysoinnista vastasi KYT:n erityisasiantuntija Susanna Uusitalo. Kyselyllä kartoitettiin toimijoiden näkemyksiä yhdistysten ja järjestöjen toimintaedellytyksistä, taloudellisista resursseista, yhteistyötahoista ja verkostoista.

Lisäksi haluttiin selvittää, millaisia ajatuksia toimijoilla on toimintaedellytysten kehittymisestä, kehittämistarpeista sekä yhdistysten tulevaisuudesta.

Kyselyyn vastaajat edustivat monipuolisesti eri toimialoja. Vastaajissa korostuivat hyvinvoinnin, elinvoiman ja yhteisöllisyyden kannalta merkittävimpinä pidetyt toimialat.

Kyselyyn vastanneista järjestöistä

68 %

Paikallisesti toimivia yhdistyksiä

45 %

Toimi kunnan tai kaupungin alueella

23 %

Toimi kylällä tai asuinalueella

14 %

Maakunnan alueella

Aktiivisimmin vastasivat

38 %

sosiaali- ja terveysjärjestöt

17 %

kylä- sekä asukas-yhdistykset

Toimintaedellytysten kehittymistä ja tulevaisuuden haasteita koskevissa avoimissa vastauksissa monet kokivat talouden kehityksen yhdeksi suurimmista haasteista lähivuosina. Huomio on tärkeä, koska paikallinen yhdistystoiminta on usein taloudellisesti ajatellen erittäin edullista ja sen puuttumisen seurauksien arvioiminen on hyvinvoinnin ja yhteisöjen elinvoiman kannalta tärkeää.

Kyselyssä haluttiin selvittää vastaajilta, mitkä he kokivat yleisesti yhdistysten tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi. Vastauksissa nousivat esille seuraavat kehittämiskohteet:

- markkinointi ja jäsenhankinta
- oman toiminnan kehittäminen
- toiminnan rahoitus
- oman toimialan tilanteen ja aseman kohentaminen
- toiminnasta tiedottaminen
- yhteistyösuhteiden rakentaminen
- tilakysymykset.

Kyselyvastauksista käy selkeästi ilmi, että aidosti ihmisten tarpeisiin vastaavia toimintamuotoja löytäneet yhdistykset laajentavat toimintaansa ja löytävät vastauksia toimintaympäristön

haasteisiin. Toiminnan jatkuvuus voidaan turvata vain aktiivisella tiedottamisella, yhteistyöllä toisten järjestöjen ja julkisen sektorin kanssa, uusien toimintamallien kehittämisellä sekä tietyllä varmuudella siitä, että järjestötoimintaan on mahdollista saada myös taloudellista tukea. Yhdistystoiminnan tulevaisuuden ratkaisivat osittain toimijat itse, mutta myös julkisen sektorin päätöksillä on vaikutusta tulevaan kehitykseen.

Käy tutustumassa Järjestökartoituksen tuloksiin:
kyt.fi/mika-kyt/julkaisut

KYT-järjestö- palvelut luo järjestöpositiivista Keski-Suomea

KYT-järjestöpalveluiden toiminta koostuu neljästä eri osa-alueesta, jotka ovat ohjaus ja neuvonta, koulutus, yhteistyö sekä viestintä. KYT-järjestöpalveluiden toiminnan tarkoituksena on vahvistaa keski-suomalaisien yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaedellytyksiä. Tuemme työssämme yhdistyksissä toimivia ihmisiä yhteisönsä toiminnan toteuttamisessa ja kehittämisessä, lisäämme heidän osaamistaan ja jaksamistaan.

Yksi keskeinen tehtävämme on edistää niin yhdistysten, kuin myös yhdistysten ja julkisen sektorin toimijoiden välistä yhteistyötä. Koordinoimme verkostoja eri puolilla Keski-Suomea, kokoamme toimijoita yhteisiin tilaisuuksiin sekä kannustamme, innostamme ja sparraamme erityisesti yhdistyksiä ja kuntia yhteistyöhön. Tämän työn tueksi kokoamme ja tuotamme tietoa ja materiaaleja kaikkien hyödyksi.

Tavoitteenamme on, että yhdistykset löytävät heille tärkeät tiedot helposti, ja että tieto yhdistyksistä ja niiden toiminnasta tavoittaa niin kansalaiset kuin kuntien ja hyvinvointialueen viranomaiset. Kokoamme ja jalostamme yhdistyksiä koskevaa tietoa helposti omaksuttavaan muotoon, ja tarjoamme viestintäkanavamme myös muiden toimijoiden käyttöön.

Järjestöpalveluissa työskentelivät vuonna 2023 kehittämispäällikkö Sanna-Kaisa Huhtala sekä erityisasiantuntijat Anu Hättinen ja Matti Tervaniemi. Tiimiä täydensi 3.10. alkaen Pauliina Sottinen, joka toimi asiantuntijana vuoden loppuun saakka. KYT-järjestöpalveluita rahoittaa Sosiaalija terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA.

Yhdistysten tarpeita vastaavaa tukea ja ohjausta

Vuonna 2023 annoimme ohjausta ja neuvontaa 104 kertaa, joilla tavoitettiin 162 henkilöä sekä 47 eri tiedossa olevaa yhdistystä. Ohjausta ja neuvontaa annettiin mm. yhdistyksen hallintoon, perustoimintaan, perustamiseen, rahoitukseen sekä hankkeisiin liittyvistä aiheista. Ohjausta ja neuvontaa annettiin verrattain paljon myös englanniksi. Henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa saaneista 95 % koki,

Anu Hättinen, Sanna-Kaisa Huhtala ja Matti Tervaniemi.

että neuvonnasta oli hyötyä joko heille itselleen tai yhdistykselleen, 85,7 % koki osaamisen lisääntyneen ja 95,2 % koki ohjauksen vastanneen heidän tarpeitaan.

Ohjauspalveluitamme suosittelivat kaikki, jolta palautetta saimme. Jokaisessa ohjauksessa ja neuvonnassa yhdistyksen asia saatiin joko ratkaistua tai saimme ohjattua yhdistystoimijan eteenpäin.

Koulutuksia järjestimme vuonna 2023 yhdistyksille yhteensä 9 kappaletta, joissa osallistujia oli yhteensä 121. Koulutusten aiheita olivat mm. yhdistyslain muutos, yhdistysten yhdistyminen, Lähellä.fi sekä vapaaehtois- ja hallitustoimintaan liittyvät teemat. Yhdistysten toiminnan tueksi järjestettiin myös yhdistyskohtaisesti räätälöityjä hallitusten iltakouluja neljä, joissa

oli yhteensä 21 osallistujaa. Yhdistyskoulutuksiin ja hallituksen iltakouluihin osallistuneista 85,4 % koki toiminnasta olevan heille itselleen tai yhdistykselle hyötyä tulevaisuudessa. Voidaan siis sanoa, että järjestöpalvelut onnistui edelleen täyttämään tavoitteensa yhdistysten tukena.

Yhteistyötä edistämässä hyvinvointialueuudistuksen alkutaipaleella

Vuonna 2023 koordinoimme kolmella paikkakunnalla yhdistysverkostoja. Maakuntatasolla vastasimme kuntien järjestöyhdyshenkilöiden, useamman sotejärjestöjen verkoston sekä Keski-Suomen Järjestöareenan sihteeriydestä ja tiedotuksesta. Koordinoimme verkostot ovat edistäneet merkittävästi yhdistysten välistä vuoropuhelua ja yhteistyön mahdollisuuksia. Vertaistuellinen kohtaaminen ja keskustelut tukivat verkostoihin osallistuneiden jaksamista. Yli 80 % palautetta antaneista koki verkostotapaamisten

edistäneen kohtaamisia yhdistystoimijoiden kanssa ja 85 % koki tapaamisten hyödyttäneen heitä tai taustayhteisöään. Verkostojen tärkeydestä ja houkuttelevuudesta kertoo se, että yli 90 % aikoo osallistua jatkossakin tapaamisiin. Verkostojen laadukas koordinaatio ja niille suunnattu viestintä vahvistivat verkostoja ja pitivät järjestötoimijat ajan tasalla niitä koskevista asioista.

Järjestimme kuntien ja hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä tilaisuuksia järjestöille, jotka lisäsivät eri tahojen välistä vuoropuhelua, ymmärrystä yhteistyön tarpeista, toiveista ja mahdollisuuksista sekä rohkaisivat kokeilemaan yhteistyötä/osallistumaan yhteistyöhön.

Lähes 80 % palautetta antaneista koki tilaisuuksien edistäneen eri yhteisöjen välistä vuoropuhelua ja lähes 70 % koki tilaisuuksien lisänneen ymmärrystä yhteistyön mahdollisuuksista ja yhteistyötahoista ko. paikkakunnalla. Yhteistyön edistämisen tarpeesta ja tilaisuuksien tärkeydestä kertoo se, että lähes 90 % aikoo osallistua jatkossakin tilaisuuksiin.

Laukaassa jatkettiin merkittävää, etulinjassa kulkevaa yhteistyön kehittämistä järjestöjen, kunnan ja hyvinvointialueen kesken.

Järjestöjen tiedot ja tietoa järjestöistä näkyväksi laajasti

Vuonna 2023 tavoitteena oli erityisesti saada yhdistysten tiedot näkyväksi yhteen ja samaan paikkaan, välittää tietoa järjestöille koostetusti sekä toisaalta lisätä yleistä tietoutta järjestötoiminnasta. Panostimme Lähellä.fi -palvelun kehittämiseen, laajentamiseen ja hyödyntämiseen Keski-Suomen alueella. Vuoden aikana käyty keskustelut kuntien ja hyvinvointialueen kanssa olivat hedelmällisiä, ja yhteistyössä pyrimme vahvistamaan järjestötiedon

saatavuutta ja näkyvyyttä. Tavoitteena on integroida Lähellä.fi -palvelua muun muassa osaksi kuntien verkkosivuja, jotta järjestöjen tarjoama tieto olisi helposti löydettävissä ja hyödynnettävissä kuntalaisten toimesta.

Valtakunnallisessa Lähellä-verkostossa toteutettiin merkittäviä muutoksia toimintarakenteessa. Verkostossa määriteltiin uudet vastuutehtävät ja roolit, tarkoituksena mahdollistaa tehokkaampi ja joustavampi toiminta.

Roolimme järjestötiedon kokoajana sekä yhteistyön toimintamallien ja hyvien käytäntöjen levittäjänä säilyi vahvana. Tässä oleellisena välineenä toimi uusi toukokuussa lanseerattu KYT ry tiedottaa -uutiskirje, joka ilmestyi kerran kuukaudessa.

Uutiskirjeessä jaettiin ajankohtaista yhdistyksille tärkeää tietoa toimintaympäristön muutoksista, tapahtumista, koulutuksista ja Lähellä.fi -palvelun kehityksestä. Uutiskirjeen avulla pidimme keski-suomalaisia yhdistysaktiiveja ajan tasalla ja kannustimme heitä osallistumaan kehittämistoimintaan aktiivisesti.

Vuoden loppuun mennessä uutiskirjeellä oli 170 tilaajaa. Julkaisimme Keski-Suomen kuntien järjestöyhteistyön tilaa kuvaavan kuntatutkan nyt viidennen kerran ja teimme siitä mallinnuksen Innokylään.

Viestinnässä KYTin verkkosivut ja sosiaalisen median kanavat olivat keskeisiä viestintäkanavia vuoden aikana. KYTin verkkosivujen www.kyt.fi ulkoasua ja rakennetta kehitettiin käyttäjälähtöisemmiksi, jotta ajankohtaiset asiat ja keski-suomalainen järjestötieto ja verkostot löytyisivät paremmin. KYT-järjestöpalvelut oli

päävastuussa KYTin Facebook-kanavasta ja lisäksi viestimme aktiivisesti omalla Instagram-tilillämme.

Aktiivinen tiedotus eri kanavissa varmisti tiedon leviämisen mahdollisimman monelle yhdistystoimijalle.

Saimme vuonna 2023 tehostettua viestintäämme sekä luotua uusia suunnittelun välineitä, mikä oli pitkälti loppuvuodeksi palkatun asiantuntijan Paulinaan ansiota.

Tuloksellista toimintaa kehittämällä arvioiden

Vuosi 2023 oli kokonaisuutena merkittävä askel eteenpäin järjestöpalveluiden toiminnassa. Kehittämispäällikön vaihtuminen antoi mahdollisuuden tarkastella toimintaa uudella tavalla ja esimerkiksi palautteiden keräämistä ja arviointia kehitettiin systemaattisemmaksi. Toisaalta henkilövaihdoksen vuoksi toimintaa ei järjestetty niin paljon kuin aiemmin, koska kehittämispäällikkö perehtyi vielä tehtäväänsä. Lähellä.fi -palvelun kehittäminen ja laajentaminen sekä yhteistyön vahvistaminen kuntien ja hyvinvointialueen kanssa olivat keskeisiä tavoitteitamme, joihin

olemme onnistuneesti panostaneet. Viestinnän tehostaminen eri kanavilla on mahdollistanut entistä paremman vuorovaikutuksen ja osallistumisen keski-suomalaisen järjestöjen kesken.

Mikä tärkeintä, toimintamme palveli keski-suomalaisia yhdistyksiä ja niissä toimivia ihmisiä tuloksettaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Tavoitteet saavutettiin hyvin kaikkien toimintojen osalta ja toimintamme kattoi aidosti koko Keski-Suomen ja osallistujien palautteet olivat pääosin kiittäviä. Tavoitimme suuren joukon yhdistyksiä ja yhdistystoiminnasta kiinnostuneita, edistimme yhteistyötä sekä yhdistysten näkyvyyttä monilla tasoilla.

Kuvassa Pauliina Sottinen, Anu Häntinen, Sanna-Kaisa Huhtala ja Matti Tervaniemi.

Kurkkaa tutkaan:

Keski-Suomessa järjestöpositiivisuutta vaalittu jo 5 vuoden ajan

Järjestöpositiivisuuden kuntatutka tekee näkyväksi Keski-Suomen kuntien järjestöyhteistyön tilaa. Sen avulla saadaan kokonaiskuva siitä, millaiset järjestöyhteistyön rakenteet ja käytännöt kunnissa on, miten ne tukevat järjestöjen toimintaedellytyksiä sekä miten strateginen yhteiskehittäminen toteutuu kunnissa. Nyt onkin hyvä hetki pysähtyä tarkastelemaan, miten kuntiemme järjestöpositiivisuus on toteutunut ja kehittynyt vuosien 2019–2023 aikana.

 Anu Hätinen
Erityisasiantuntija, KYT-järjestöpalvelut

Yleiskatsauksena voi todeta Keski-Suomen kuntien järjestöyhteistyön olevan hyvällä tasolla ja se on pääsääntöisesti kehittynyt positiiviseen suuntaan viimeisen viiden vuoden aikana. Jokaisessa keski-suomalaisessa kunnassa on vähintään yksi järjestöjen kanssa yhteistyötä tekevä työntekijä tai viranhaltija, ja heidän kokonaismääränsä on kasvanut kymmenillä kuluneen viiden vuoden aikana. Järjestöyhdyshenkilö helpottaa yhteistyön tekemistä, samoin kun myös selkeä yhteistyön rakenne. Sen osalta kuntatutkassa on tarkasteltu kuntien järjestämiä tapaamisia järjestöille. Kaikille järjestöille avoimia tapaamisia on ollut vuosittain noin puolessa kuntia. Noin kolmasosassa kuntia on ollut toimialakohtaisia tai tapahtumien järjestämiseen liittyviä tapaamisia ja muutamassa kunnassa tapaamisia ei ole järjestetty lainkaan. Järjestöjen toimintaedellytysten tukemisen osalta suunta on ollut pääosin

positiivinen. Järjestöavustusten osalta tilanne on ollut hyvä, sillä vuoteen 2022 asti kaikki Keski-Suomen kunnat myönsivät järjestöille yleis- ja/tai kohdeavustuksia. Vuonna 2023 tilanteeseen tuli pieni notkahdus, kun yksi kunta ei enää myöntänyt lainkaan avustuksia. Kaikissa kunnissa on ollut tarjolla järjestöille toimintatiloja joko maksuttomasti ja/tai maksullisesti. Niiden kuntien määrä, jotka tarjoavat ainostaan maksuttomia tiloja järjestöille, on tuplaantunut viidessä vuodessa. Lähes kaikki kunnat ovat tarjonneet erilaisia tukipalveluita järjestöille, kuten esimerkiksi apua tiedottamiseen ja tapahtumien järjestämiseen. Suunta on ollut tässä positiivinen, sillä vuonna 2023 enää vain yhdessä kunnassa ei ollut tarjolla minkäänlaisia tukipalveluita.

Kuntatutkassa on tarkasteltu myös järjestötiedon näkyvyyttä kuntien nettisivuilla. Kokonaiskuva on pysynyt suurin piirtein samanlaisena viiden vuoden aikana; kattavasti tietoja löytyy reilusta puolesta kuntia, ja kolmasosasta tiedot puuttuvat vielä

KESKI-SUOMEN KUNTIEN JÄRJESTÖPOSITIIVISUUS 2023

Järjestöyhteistyön tilannekuva

Keski-Suomi 22 kuntaa yli 5300 järjestöä

Hyvä Keski-Suomi!
Pidetään näistä kiinni:

	Järjestöjen kanssa yhteistyötä tekeviä viranhaltijoita ja työntekijöitä	22/22
	Järjestöavustuksia	21/22
	Maksuttomia tiloja	21/22
	Tukipalveluja järjestöille	21/22

Yhteistyön kehittämisen tarve kasvaa lähivuosina.
KYT ry suosittaa vuodelle 2024:

- Pitäkää kiinni toimivista yhteistyön käytännöistä.
- Huolehtikaa yhteistyön edellytyksistä myös toiminnallisten ja taloudellisten resurssien niukentuessa.
- Pohtikaa vaihtoehtoisia ja uudenlaisia tapoja toteuttaa yhteistyötä.

Hyödynnä järjestöpositiivisen kunnan tarkistuslistaa ja kehityskeskusteluyökalua.
Aineistot löydät www.kyt.fi/kuntatutka.

kokonaan. Vuodesta 2023 lähtien kunnilla on ollut mahdollisuus ottaa käyttöönsä Lähellä.fi -verkkopalvelu, jonka avulla ne voivat nostaa järjestöjen tietoja ja toimintaa nettisivuilleen. Tähän mahdollisuuteen tarttui heti kolme kuntaa.

Kunnissa yksi keskeinen strategisen yhteiskehittämisen keino on osallistaa järjestöjä hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyöhön, johon noin puolessa kunnista järjestöt ovat päässeet mukaan viimeisen viiden vuoden aikana. Yleisimmin järjestötoimijat on otettu mukaan kyselyiden ja järjestöiltojen muodossa, ja he ovat päässeet pääsääntöisesti suunnittelemaan ja tuottamaan sisältöä näihin asiakirjoihin.

Olemme laatineet kuntatutkan tulosten pohjalta joka vuosi suositukset yhteistyön edistämiseksi. Niiden pääsanoma on kiteytynyt järjestöyhteistyön rakenteiden ja käytäntöjen vahvistamiseen sekä yhteistyön kehittämiseen. Kuntia on mm. kannustettu järjestämään kaikille järjestöille

avoimia tapaamisia, ottamaan järjestöt mukaan strategiseen yhteiskehittämiseen sekä huolehtimaan yhteistyön edellytyksistä ja järjestötoiminnan riittävästä tuesta. Nämä suositukset ovat edelleenkin relevantteja.

Tulevaisuudessa jää nähtäväksi, vaikuttaako kiristynyt taloudellinen tilanne kuntien järjestöyhteistyön toteuttamiseen ja kehittämiseen. Jatkossa onkin hyödyllistä luoda yhteistä ymmärrystä siitä, miten yhteistyötä voidaan ja kannattaa tehdä niukenevilla toiminnallisilla ja taloudellisilla resursseilla. Toimivista yhteistyön käytännöistä kannattaa myös pitää kiinni ja samalla kuitenkin pohtia vaihtoehtoisia ja uudenlaisia tapoja toteuttaa yhteistyötä.

Kuntatutkan aineistot löydät nettisivuiltamme: www.kyt.fi/kuntatutka

Kansalaistoiminnan keskus Matara:

Osallisuutta ja iloa kaikille

”Matara on juuri sitä mitä olen etsinyt!”

Asiakaspalaute 2023

Kansalaistoiminnan keskus Matara on ihmisten ja yhteisöjen yhteinen vuorovaikutusareena ja paikka ihmisten kohtaamiselle. Mataran tavoitteena on edistää ihmisten hyvinvointia yhdistys, kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan avulla tarjoamalla osallistumismahdollisuuksia ja toiminnan paikkoja. Lisäksi Matarassa tuetaan toimijoiden välistä yhteistyötä. Mataran toimijayhteisöjen ja muiden tilojen käyttäjien järjestämä toiminta antaa ihmisille mahdollisuuden toimia vapaaehtoisena tai osallistua erilaisiin tilaisuuksiin. OLKA-toiminnan toteuttaminen Sairaala Novassa ja Matarassa tarjoaa sairastuneille ja heidän läheisilleen tukea sairauteen sopeutumisessa ja arjen hyvinvoinnissa.

Vuonna 2023 Matarassa työskenteli 16 työntekijää sekä Matara tarjosi myös 17 harjoittelijalle / työkokeilijalle / TET-harjoittelijalle / kuntouttavassa työtoiminnassa olevalle sekä yhdelle avotyötoiminnan työntekijälle mahdollisuuden päästä edistämään ihmisten hyvinvointia erilaisten työtehtävien avulla. Matarassa oli vuokralla 29 toimijayhteisöä ja 172 muuta tiloja käyttävää yhteisöä, jotka järjestivät Matarassa moninaista toimintaa (esimerkiksi vertaisryhmiä, kerhoja, koulutukset). Toimintaa rahoittaa Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA.

Tavoitteita olivat:

- Hyvinvointia edistävien kansalaisjärjestöjen laadukas toiminta vahvistuu heitä palvelevassa Mataran toimintaympäristössä
- Mataran toimintaan osallistuvien ihmisten osallisuuden tunne vahvistuu, yksinäisyys lievenee ja oma arjen hyvinvointi paranee
- Mataran toimijoiden yhteisöllisyys ja yhteistyömahdollisuudet vahvistuu.
- Matarassa toimivien vapaaehtoisten hyvinvointi ja osallisuus lisääntyvät kansalaistoiminnan parissa tehtävän toiminnan myötä.
- Sairastuneet ja heidän läheisensä saavat koordinoitua ja laadukasta tukea OLKA-toiminnan kautta sairaalassa ja Matarassa löytäen tarvitsemansa tuen piiriin. OLKAN kautta sairastuneet ja heidän läheiset saavat tietoa potilasjärjestöjen tarjoamista palveluista.
- OLKAssa toimivien vapaaehtoisten hyvinvointi ja osallisuus lisääntyvät sairaalassa toteutettavien toimintojen myötä.
- Mataran ja OLKAN verkostot laajenee ja sen myötä yhteistyön tekeminen vahvistuu ja Mataran & OLKAN tunnettuus lisääntyy. Kansalaistoiminnan merkitys ja erityisyys sekä Mataran tarjoamat mahdollisuudet kansalaistoiminnan toteuttamiseen vahvistuu erilaisissa verkostoissa.

Matara oli auki vuonna 2023 yhteensä 227 päivää ja kokonaiskävijämäärä oli huimat 95 023 kävijää, joista Mataran kohtaamispaikassa kävi 12705. Vuosi oli erittäin aktiivinen, sillä vuoden aikana toteutettiin kaikille avoimia ja maksuttomia säännöllisiä toimintoja (Arki-info, Bingo, Bubi-visa, Tuunauspaja, Kipinöitä horisontissa-vertaistukiryhmä ja TourujokiFIT) yhteensä 119 kertaa ja yksittäisiä tapahtumiakin järjestettiin 25.

Näiden lisäksi järjestettiin Mataran toimijayhteisölle omia hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tukevia tilaisuuksia yhteensä 51.

”Kiva paikka! en ole tiennyt tällaista paikkaa olevan. Jotenkin kodikas!”

Asiakaspalaute 2023)

Tiloja

”Yhteistyö on aina erittäin sujuvaa ja palvelu hyvin mukavaa ja ystävällistä. Tilat vastaavat hyvin tarpeitamme ja olemme niihin tyytyväisiä.”

Asiakaspalaute 2023)

Matara on kooltaan reilut 2 000 m². Nämä yhteisölliset, kohtuuhintaiset ja toimivat tilat tukipalveluineen edistävät yhteisöjen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat erilaisen toiminnan. Vuonna 2023 Mataran sisäisellä postituslistalla oli mukana yli 100 työntekijää tai vapaaehtoisesti toimivien yhdistysten vapaaehtoistyöntekijää.

Mataran työntekijöitä juhlimassa Mataran merirosvoteemaisia 11-vuotissynttäreitä.

Joululaulutunnelmaa Mataran aulassa.

Valtakunnallista Epilepsiäpäivää vietettiin Mataran aulassa 13.2.

Mataran aulapalvelu ja aulan kohtaamispaikka ovat avoinna arkisin maanantaista torstaihin klo 8–18 ja perjantaisin klo 8–17. Kohtaamispaikka on kaikille avoin ja siellä voi viettää aikaa lukemalla päivän lehden, käyttää nettiä, juoda kupin kahvia, pelata pelejä ja kohdata ihmisiä tai käyttää OLKAN terveystietopisteen palveluita sekä osallistua Mataran säännöllisiin toimintoihin. Mataran aulapalvelussa on myös maksullinen kopiointi- ja tulostuspalvelu asiakkaille.

Mataran aula (avoin kohtaamispaikka) on vuodesta toiseen ahkerassa käytössä ja varustusten määrä pysyykin tasaisesti lähellä kahtasataa. Mataran aulaa käytettiin eri tilaisuuksiin ja tapahtumiin yhteensä 179 kertaa. Myös kokoustilojen kävijämäärä nousi hieman edellisestä vuodesta 29309 kävijään (v.2022/26657). Mataran kahdeksaa kokoustilaa käytettiin yhteensä 6607,5 h (Mataran sisäiset toimijat 3534 h ja ulkoiset käyttäjät 3073,5 h), kun edellisvuonna kokonaistuntimäärä oli 6550,5 h/vuosi. Lisäksi rauhallinen työskentelytila Toimistohotelli alkoi löytää paikkansa ja käyttäjänsä kokoushuoneiden ohessa. Toimistohotellissa varauksia oli kaikkiaan 71 kpl ja kokonaistuntimäärä yhteensä 266 h.

Mataran toimijayhteisön ja muiden tilojen käyttäjien järjestämä toiminta tarjosi ihmisille osallistumisen ja vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia, vertaisryhmiä, koulutusta sekä muita kansalaistoimintaan liittyviä tilaisuuksia. Kokoustiloja käytettiin eniten toiminnan ja tapahtumien suunnitteluun (806), toiseksi eniten pidettiin luentoja, koulutuksia ja seminaareja (392). Vertaisryhmätoiminnan määrä on noussut huomasti edellisvuoteen verrattuna 341 (2022 212) ja myös ryhmä- ja harrastustoiminta on vuodesta toiseen vahvasti mukana kokoustilojen käytössä (320).

Lisäksi toimijayhteisöt järjestivät kokoustiloissa hallituksen- ja johtoryhmän kokouksia (100) ja työnohjauksia- ja haastatteluja (87). Mataran olemassaolon tärkeyden näkökulmasta katsottuna jo yhteisöille tarjottavat kokoustilat parantavat ja mahdollistavat järjestöjen toimintamahdollisuuksia. Matarassa toimivien yhteisöjen lisäksi kokous- ja koulutustilojen käyttäjien määrä jatkaa tasaisesti kasvuaan, sillä tiloja käytti vuoden aikana kaikkiaan 172 muuta yhteisöä (2022 157).

”Kokoustilojen nettisivut hyvät. Varustus esitelty niin, että eka-kertalaisellekin varmasti selviää, mitä on varaamassa.”

Asiakaspalaute 2023)

Yhteisöllisyyttä ja yhteistyön edistämistä

”Mataran yhteiset tilaisuudet ovat hyvä mahdollisuus tutustua toisiimme paremmin persoonina eikä vain työroolin kautta. Lisäksi ne katkaisevat mukavasti työarkea ja antavat hyvinvoinnin kannalta

tärkeitä hetkiä, jolloin voi luvan kanssa kohdistaa ajatukset työstä johonkin muuhun. Yhteisissä tapahtumissa on ollut parasta nauru ja huumori ja ihmisten väliset juttutuokiot.”

Toimijapalaute 2023)

Yllä olevassa toimijapalautteessa kiteytyy hienosti Mataran toiminnan ydin sisäisen toiminnan näkökulmasta, sillä Matara on juuri se paikka, joka tarjoaa täällä oleville toimijoille työyhteisön. Matara tavoitteena on vahvistaa Mataran toimijoita ja toimijat puolestaan vahvistavat Mataraa. Yhtenä kantavana voimana on yhteisöllisyys, jonka pohjana on osallisuus, yhdessä tekeminen ja luottamus toisiin. Tämä näkyy siinä, että yhteisöllisyyttä ylläpidetään ja kehitetään koko ajan tukien samalla Matarassa olevien toimijoiden työssä jaksamista. Matara tarjoaa paljon yhteistyön paikkoja.

”Hyvän yhteishengen luominen ja ylläpitäminen on erityisen tärkeää etenkin näinä haastavina aikoina, jolloin maailman tapahtumat ja yhteiskunnallinen tilanne uhkaavat jakaa ihmisiä eri puolille.”

Toimijapalaute 2023)

Mataran toimijoista on koottu TYHY-ryhmä, jossa pohditaan yhdessä erilaisia työhyvinvointiin liittyviä tempauksia ja tilaisuuksia. TYHY-ryhmän lisäksi on tiedotustyöryhmä, jonka myötä toteutettiin mm. toimijoille koulutus videon tekemisestä. Vuosi tyhytoiminnassa oli ennätyskennellinen. Mataralaiset lähtivät aktiivisesti mukaan erilaisiin tempauksiin ja tilaisuuksiin. Yhteiset aamusumpit epävirallisiin tutustumisiin ja yhteistyöpaikkojen löytämiseen/ideointiin olivat suosittuja. Toimijat kokivat, että tilaisuudet ovat kivoja ja vaihtoehtoja, johon osallistua, on runsaasti tarjolla. Lisäksi koetaan, että työhyvinvointia lisää Matarassa työskentelevät mukavat ihmiset.

Tunnelmaa Mataran Markkinoilta 30.9.2023.

Matarassa työskentelevien työntekijöiden/ vapaaehtoistoimijoiden yhteisöllisyyttä ja työhyvinvointia tuettiin erilaisilla tyhytoiminnoilla (11 erilaista, yhteensä 41 toimintoa), joihin osallistui 481 mataralaista. Näitä olivat mm. nyyttärilounas, lounastreffit, SPR:n verenluovutus, pukeutumisen teemapäiviä, Jyväsjärvi-soutu. Toimijat kuvailivat Mataran ilmapiiriä sanoilla: rento, ystävällinen, yhteisöllinen, välittävä, kekseliäs, kannustava, viihtyisä, avoin, aktiivinen, kehittämisystävällinen, tervetullut. Vapaamuotoisten tempausten lisäksi yhteisöllisyyttä luotiin toimijatapaamisten (4), kehittämispäivän ja muiden tilaisuuksien myötä. Näihin tilaisuuksiin osallistui 211 mataralaista.

Avointa toimintaa kaikille

Mataran aulassa toteutettiin kerran viikossa Kahvia & Kohtaamisia -tuokio, jonne sai tulla keskustelemaan kahvikupposen äärelle itseään pohdituttavia asioita. Tuokio on yksi paikka tulla kuulluksi ja mahdollisuus saada tietoa myös Matarassa toimivista vapaaehtois- ja järjestötoimijoista. Keskusteluissa nousi esille mm. hyvinvointiin ja terveyteen, työllistymiseen ja koulutukseen, maahanmuuttoon sekä yksinäisyyteen liittyvät asiat. Yhteensä keskusteluita vuoden aikana oli 185 ihmisen kanssa.

Matara ja Jyväskylän Kestävä Kehitys JAPA ry toteuttavat yhteistyössä Lastipyörälainaamo. Lainaamo oli avoinna toukokuun

alusta lokakuun puoleen väliin saakka. Monen pyörän käyttökä alkaa tulla tiensä päähän ja kesällä lainaamossa olikin lainattavissa vain kaksi pyörää, jotka olivat kuitenkin ahkerassa käytössä. Pyörät olivat ajossa yhteensä 21 kertaa (pyörän laina-aika oli pääsääntöisesti 1 viikko). JAPA ry huolehti pyörien hankinnoista, huolloista ja työntekijöiden koulutuksista. Mataran aula-palvelu puolestaan hoiti varaukset ja sopimusten tekemiset. Yhteistyö on sujunut erinomaisesti vuodesta toiseen.

KäytäväGalleria tarjosi maksuttoman galleriatilan kymmenelle aloittelevalle ja/tai kokeneemmallekin taiteilijalle. Näyttelyt vaihtuivat kuukausittain ja nähtävillä oli mm. Nuorten Suomen 20 -vuotisjuhlavuoden näyttely, Tanja Tuppuraisen Ennen kuin kaikki muuttuu harmaaksi -näyttely ja Silja Pölläsen näyttely Ilon pisaroita. Maksuttoman galleriatilan lisäksi taiteilijat saivat mahdollisuuden myydä teoksiaan ilman välikäsiä.

Mataran Nenäpäivässä aulapalvelusta Pasi, Maarit, Taina ja Nina.

1. Säännölliset toiminnot

Kohtaamispaikassa järjestetään kaikille avoimia ja maksuttomia säännöllisiä toimintoja ja tapahtumia. Vuoden aikana bingoja järjestettiin 9 kertaa, joista yksi toteutettiin Ladun majalla senioreiden luontopäivässä Jyväskylän ikäihmisten kumppanuuspöydän järjestämänä. Matara oli mukana tapahtuman järjestämisessä. Tuunauspajoja järjestettiin 10 ja näiden lisäksi toteutettiin 6 muuta askartelutuokioita (origami, unisieppari, korttipaja). 6. Arki-infoja toteutettiin suunnitellusti 9 kertaa, leikkimielisiä Bubi-visailuja järjestettiin enätykselliset 13 kertaa. Syksyllä toteutettiin liikunnallinen TourujokiFIT kahdeksan kertaa.

Arki-infot toteutettiin hybridimuotoisena yhteistyössä Jyväskylän kaupungin Lähitalojen kanssa niin, että yhdessä paikassa oli live-tapahtuma ja muissa etäseurantamahdollisuus. Lisäksi tilaisuutta pystyi kuuntelemaan myös kotisohvalta Zoom-yhteyden kautta. Loppuvuodesta Pieksämäen Järjestöalo Neuvokas otti myös etäyhteyden tilaisuuteen omille kohtaamispaikassa kävijöilleen. Teemoista kiinnostavimpia oli kuulijoiden mielestä Turvallinen medialukutaito, ravitsemus ja ensiapu.

Huhtikuussa käynnistyi uusi vertaistukiryhmä Kipinöitä horisontissa, jossa tutustuttiin muutamiin menneisyyden merkkihenkilöihin, jotka joutuivat rimpuilemaan oman mielensterveytensä kanssa, mutta jättivät silti jälkensä historiaan. Tapaamisilla kurkistettiin historiaan löytääksemme uutta tuumittavaa ja erilaisia näkökulmia elämään. Ryhmä oli tarkoitettu mielensterveystoimintoihin, mutta ryhmään osallistumiseen ei tarvitse diagnoosia. Ryhmiä toteutettiin Matarassa sekä A-killassa. Ryhmiä kokoontui 63 kertaa ja niihin osallistui 254 kävijää.

Mataran säännöllisiin toimintoihin osallistui vuoden aikana yhteensä 1 005 osallistujaa, kun kävijämäärä oli edellisvuonna 647 ja vuonna 2022 kävijöitä oli 342.

Tuunauspaja Mataran Markkinoilla. Pajassa valmistuu heijastimia.

2. Tapahtumia

Matara tarjoaa säännöllisten toimintojen lisäksi ihmisille kohtaamisten ja osallistumisen paikkoja järjestämällä vuosittain erilaisia tapahtumia. Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 23 eri tapahtumaa, joita yhteensä oli 25. Alla muutamia poimintoja tapahtumista: Suurimpia tilaisuuksia olivat Mataran Markkinat, Mataran 11-vuotissynttärarit, peliviikon Pakohuonepeli ja Matka halki Mataran- suunnistus järjestöjen maailmaan (suunnattu opiskelijoille). Itsessään Mataran Markkinoilla kävi 7500 kävijää. Lisäksi Jyväskylän Valikkoryhmän kanssa järjestettiin vapaaehtoisten kanssa työskentelevillä luento Sijoita itseesi – kehon ja mielen hyvinvointi.

Mataran 11-vuotissynttäreitä vietettiin merirosvoteemalla, sillä edellisvuoden M/S Matara-risteilijän kaappasivat merirosvot. Synttäreillä oli ohjelmassa aarrejahti, jossa pääsi seikkailemaan ja tutustumaan Matarassa oleviin järjestöihin ja hankkeisiin. Lisäksi juhlissa oli bingo ja runsas kakkubuffet. Mataran aulassa sai kuvauttaa itsensä merirosvona merirosvolaivan kyydisä sekä ruokkia hurjaa haita. Kaikille avoin tilaisuus keräsi noin 400 vierasta.

Matara osallistui valtakunnalliseen peliviikkoon marraskuussa, jolloin ratkottiin pakohuonepelissä suomalaisen mytologian ja kansantarinoiden pohjalta Päivättären veri -tarinan arvoitusta. Pelaajien tehtävänä oli vapauttaa Päivättär neljän loitsun avulla. Peli sai paljon myönteistä palautetta ja vastaavanlaisia pakohuonetta toivottiin myös jatkossa. ”Ei ollut liian pelottavaa, mutta hämärä valaistus toi tunnelmaa ja haastetta.” Pakohuonepeliä oli toteuttamassa Mataran työntekijän ja harjoittelijan kanssa joukko vapaaehtoisia.

Mataran Markkinoita vietettiin 30.9. tunnelmallisessa syysillassa. Mataran parkkipaikka muuntui markkina-alueeksi, jossa kävijöille oli tarjolla erilaisia ruoka- ja herkkukokuja, käsitöitä ja koruja sekä eri yhdistysten toimintaan tutustumista. Tapahtuman aloitti vauhdikkaasti Skifflepapat, joka veti Tourujoki-salin täyteen kuulijoita. Lisäksi tapahtumassa pääsi osallistumaan myös Mataran säännöllisiin toimintoihin (Tuunauspaja, Bubi-visa ja Bingo), kokemaan Pimé Cafén, tekemään lyhtyjä sekä kuulemaan Aaro Vuotilan luentoa Luonnon nostatuksesta. Mataran Markkinoiden yhteydessä myös Aurinkopajalla oli avoimet ovet ja Nuorten taidetyöpaja järjesti GarageBaari-juhlit.

Matka halki Mataran -suunnistus järjestöjen maailmaan- tapahtuma järjestettiin opiskelijoille 12. kerran. Aamupäivä oltiin virtuaalisesti Zoomissa ja iltapäivällä opiskelijat pääsivät paikan päälle Mataraan juttelemaan järjestöedustajien kanssa. Tapahtuman työryhmässä oli mukana KYT-järjestöpalvelut, oppilaitokset (Jamk, Humak, Jyväskylän Yliopisto), Riemu Finland ry, Kehitysvammaisten Tukiliitto ja Jyväskylän kaupungin vapaaehtoistoiminnanpalvelut VAPARI. Tapahtumaan osallistui yhteensä 233 opiskelijaa ja järjestökentästä ja vapaaehtoistoiminnasta virtuaalimatalla oli 21 yhteisöä ja Matarassa paikan päällä 26 yhteisöä. Matara oli mukana toteuttamassa 17.10. valtakunnallista Asunnottomien yö -tapahtumaa Jyväskylässä. Mataran ja EHYT ry:n 267 tapahtumaan osallistunutta.

Tarjolla meillä oli makkaraa ja alkoholittomia drinkkejä sekä tietysti mukavia kohtaamisia ja keskusteluja asunnottomuuden tiimoilta. Uusina tapahtumina toteutettiin Jätskibaari kesäkuussa, jossa 130 tapahtuman osallistujaa saivat loihdella itselleen mieluisen jäätelöannoksen. Joulukuussa puolestaan toteutettiin Joulumaa, jossa ohjelmassa oli yhteislauluja, kädentaitoja, villasukkakävelyä ulkosalla. Yhteensä näihin Joulumaan tilaisuuksiin osallistui 62 Matarassa kävijää. Nyt lueteltujen säännöllisten toimintojen ja tapahtumien lisäksi vuoden aikana toteutettiin myös tilaisuuksia yhteistyössä monien kumppaneiden kanssa. Toiminnoilla tarjottiin paikka mielekkääseen tekemiseen, jossa sai olla oma itsensä sekä samalla pyrittiin lisäämään hyvinvointia ja osallisuutta.

3. Mataran vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoisten mukanaolo on tärkeä osa toimintaa ja vapaaehtoiset mahdollistavat osaltaan sen, että kaikille avointa ja maksutonta toimintaa on tarjolla. Mataran vapaaehtoiseksi pääsee mukaan ympäri vuoden silloin kun itselle on sopiva hetki. Vuonna 2023 järjestettiin kolme kertaa kaikille kiinnostuneille avoin ”Sinustako Mataran uusi vapaaehtoinen?” -info, jossa esiteltiin erilaisia toimintamahdollisuuksia ja kuullaan vapaaehtoisten omia ideoita ja vinkkejä sekä käydään läpi vapaaehtoistoimintaan liittyviä periaatteita.

Mataran vapaaehtoisena voi toimia kertaluonteisesti tai tehtävät voivat olla säännöllisesti toistuvia ja pidempiaikaisia. Jokaisen vapaaehtoisen kanssa räätälöidään hänelle itselleen sopiva tehtävä ja kirjoitetaan vapaaehtoistoiminnan sopimus. Vapaaehtoistehtävät voivat olla esim. tapahtumien suunnittelua ja toteutusta, ryhmien ohjaamista tai ylipäätään auttamista omien taitojen mukaan. Vuonna 2023 Mataran vapaaehtoiset ovat mm. ohjanneet kädentaitoja ja askartelua sekä taukoliikuntaa, vetäneet musiikkiterapiaryhmää, filosofian keskustelupiiriä, suunnitelleet ja toteuttaneet pakohuonepeliä sekä olleet tapahtumissa avustajina. Vapaaehtoinen saa myös todistuksen tehtävässä toimimisesta esim. opiskelija/työnhakua ajatellen. Vuonna 2023 Matarassa toimi ennätysmäärä vapaaehtoisia; 23!

”Jos pystyn auttamaan jotakuta, niin koen toki itsekkin mielihyvää siitä. Toisaalta myös tyydytän omaa pätemisen tarvettani.”

”Mahdollisuuden kehittyä omassa harrastuksessa ja huomata uusia asioita siinä, sekä saada apua ja tukea, ja löytää uusia yllättäviäkin seikkoja.”

Vapaaehtoisen palaute, 2023)

OLKA®-toiminta

”Ollessani potilaan luona minulla ei ole kiirettä mihinkään eikä muita asioita mielessäni. Saan voimaa ja toivon voivani antaa toivoa tai edes pienen, hyvän hetken ja tunnelman.”

Sairaalavapaaehtoisen palaute, 2023

OLKA on valtakunnallinen toimintamalli koordinoituna järjestö- ja vapaaehtoistoiminnasta. Jyväskylässä sitä on toteutettu vuodesta 2019 alkaen KYT ry:n ja Keski-Suomen hyvinvointialueen/ Sairaala Novan yhteistyöllä. Alun perin OLKA on HUS:n ja HyTe ry:n luoma yhteistyömalli ja erillisiä OLKA-paikkakuntia on jo 21. OLKAlla on Jyväskylässä kolme toimintalinjaa: TOIVO-palvelu, johon kuuluu vertaistukiasiat, kuten vertaistuen pariin ohjaaminen ja vertaistukijoiden kouluttaminen. OIVA-palvelu sisältää järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön ja tiedon jakamisen sekä järjestöjen mahdollisuuden käyttää OLKA-pisteitä Novassa ja Matarassa. ILONA-palveluun kuuluu sairaalavapaaehtoistoiminnan kehittäminen ja koordinointi. OLKAN tavoitteena on antaa potilaalle/läheiselle iloa ja toivoa, tukea potilaan sopeutumista sairauteen ja omahoidon hallintaan, tarjota mahdollisuus kiireettömään kohtaamiseen ja vapauttaa hoitajien aikaa varsinaiseen hoitotyöhön. Lisäksi OLKA tarjoaa vapaaehtoiselle mahdollisuuden toimia sairaalassa valmennettuna vapaaehtoisena.

Jyväskylässä on kaksi OLKA-pistettä, toinen sairaala Novassa, toinen Matarassa. Mataran OLKA-pisteelle voi mm. tulla etsimään tietoa potilasjärjestöistä, vertaistuesta tai vapaaehtoistehtävistä. OLKAN terveystietopiste on kaikkien käytössä Mataran aukioloaikojen puitteissa. Pisteellä voi mm. mitata verenpaineensa, punnita itsensä, tehdä terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä testejä sekä saada tietoa ja materiaalia eri järjestöistä.

Vapaaehtoistoiminnan kehittäjä Niina Kankare-Anttila.

Sairaala Novan OLKA-pisteellä voi tavata järjestöjen/ sairaalan edustajia, tulla kysymään vertaistukeen ja sairastamiseen liittyvistä asioista.

OLKA järjesti uusille sairaalavapaaehtoisille vuoden 2023 aikana kolme valmennusta. Näiden kautta mukaan toimintaan tuli 19 sairaalavapaaehtoista erilaisiin tehtäviin. Lisäksi toteutettiin kaksi Toivo-vertaistukijavalmennusta yhdessä OLKA Hyvinkään ja OLKA Hämeenlinnan kanssa etäyhteyksin. Näihin osallistui yhteensä 14 uutta vertaistukijaa. Uudet vertaistukijat toimivat sairaalan lisäksi omista potilasyhdistyksissään tai Toivo-sovelluksessa. Toivo-sovellus on valtakunnallisen OLKAN koordinoima maksuton sovellus vertaistuesta.

Vuoden lopussa sairaalavapaaehtoisia oli rekisterissä 41. Vapaaehtoiset toimivat mm. sairaalan pääaulassa aulaoppaina, potilaiden juttukavereina ja vertaistukijoina eri osastoilla sovitusti, esiintyjinä, koulutuspotilaina sekä uutena tehtävänä päivystyksen vapaaehtoisina. Vapaaehtoiset toimivat yhteensä 1182 tuntia sairaalassa ja kohtasivat 10 929 henkilöä. OLKA teki yhteistyötä 11 eri sairaalan osaston/yksikön kanssa. Vapaaehtoisille järjestettiin myös virkistystapaamisia ja lisäkoulutuksia vuoden aikana, esim. kevään virkistyspäivä Ladun majalla, joulukiitos ruokailun merkeissä tai koulutusilta muisti, -näkö- ja kuulohaasteista sairaalavapaaehtoisen näkökulmasta.

Eri yhdistykset kävivät OLKAN pisteellä pitämässä teemapäivää ja kohtaamassa sairaalassa kävijöitä 18 kertaa. Myös sairaalan Biopankki-toiminta ja kipupoliklinikka olivat OLKA-pisteellä. Vapaaehtoistoiminnan kehittäjä esitteli vuoden aikana OLKA-toimintaa useille eri tahoille, esim. sairaalan eri osastoille, sotealan ammattilaisille (esim. kotihoito, sosiaalityöntekijät), yhdistyksille ja hankkeille sekä teki koulutusyhteistyötä eri tahojen kanssa. Verkostoissa työskenteleminen tuo näkyvyyttä OLKALLE ja OLKAN asiantuntemusta halutaan hyödyntää yhteistyössä, mm. vapaaehtoistoiminnan kysymyksiin liittyen.

Uutena yhteistyönä vapaaehtoiset osallistuivat sairaalassa tapahtuviin hyvinvointialueen koordinoimiin joukkorokotuspäiviin marras- joulukuussa ja toimivat näissä päivissä ihmisten ohjaajina ja avustajina. Verkostoista voi nostaa esiin mm. K-S potilas-, omais- ja kansanterveysjärjestöjen verkoston tapaamisten suunnittelun ja sihteerin roolin sekä Jyväskylän Valikko-ryhmän toimintaan osallistumisen sekä sydänhankkeen ohjausryhmässä toimimisen.

Yhteydenotot sairaalan ja hyvinvointialueen ammattilaisilta OLKAN suuntaan kasvoivat ja yhteistyössä etsittiin asiakkaille sopivia tukimuotoja, esim. vertaistukea, ryhmätoimintaa ja potilasjärjestöjen palveluita. Lisäksi valtakunnallisen OLKA-verkoston toimijat pitivät aktiivisesti yhteyttä (2x/kk) toisiinsa, kehittivät ja arvioivat valtakunnallisesti toimintaa erilaisten ideoiden ja palautteiden pohjalta.

Palaute OLKAN toiminnasta on ollut hyvää, innostunutta ja kiittelevää ja sitä on saatu niin potilailta, vapaaehtoisilta, järjestöiltä kuin sairaalan henkilökunnaltakin.

”Hyvin lämminhenkinen tapaaminen, saimme käsiteltäviä monta asiaa, ja puhuttua elämän käännekohdista ja vaikka välillä oli surullisia hetkiä keskustelun aiheissa, myönteisyys jäi päällimmäisenä meille kummallekin. Jopa ihania huumorin pilkahduksia, ja kannustin häntä paranemisessa. Hän toivotti tervetulleeksi uudestaan.”

Potilaan palaute, 2023

”Olka madaltaa yhdistysten kynnystä toimia sairaalassa tai ehkä enemmänkin mahdollistaa sen.”

OLKAssa mukana olleen yhdistyksen palaute, 2023

”Henkilöstön resurssia vapautuu, kun vapaaehtoinen saadaan toimintaan mukaan. Toiminta on tärkeää niin potilaille ja omaisillekin kuin vapaaehtoiselle. On hyvä, että toimintaa koordinoidaan yhdestä tahosta.”

Sairaalan henkilökunnan palaute, 2023

”Miten näin lyhyessä ajassa voi tulla näin tutuksi. Tärkeää, että on puhekaveria myös hoitotoimien ulkopuolella.”

Tukipalvelut ovat tärkeitä mataran toiminnan toteuttamisessa

”Mataran väki on ystävällistä ja palveluultista. Sinne on mukava tulla ja kaikki järjestyy, mitä on tarvittu”

Palaute kokoustilan käyttäjältä 2023

Mataran perustoimintaa on tukipalvelut ja niiden toimivuus, jotka vastaavat yhteisöjen tarpeisiin. On tärkeää, että tukipalvelut ovat kunnossa, jotta voidaan turvata tiloja käyttävien kansalais- ja järjestötoiminta ja sitä kautta lisätä aktiivista kansalaisuutta. Palausteiden perusteella kävijät ja tiloja käyttävät yhteisöt kokevat, että Mataran aulapalvelun asiakaspalvelu on sujuvaa, IT-palvelu on toimiva, tilat ovat siisti ja pääosin tilojen varustus on ajanmukainen ja helppo käyttää. Tiloja käyttäviltä saatujen palautteiden mukaan 86,4 %

vastaajista käyttää tiloja jatkossa. Tilojen siivouksen taso koettiin hyväksi/erinomaiseksi ja käyttäjät kokevat, että tiloihin on mukava tulla, kun tilat ovat siistit.

Vuosi 2023 jättää mieleen hyvin vauhdikkaan, tapahtumarikkaan ja yli tavoitteiden onnistuneen vuoden. Vuoden aikana niin Mataran kuin OLKAN toiminnassa kiteytyi hienosti yhdistys-, kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan perusajatus ja onnistuimme tarjoamaan ihmisille osallistumisen paikkoja ja edistämään heidän hyvinvointiaan. Vuosi näytti myös Mataran toimijoiden yhteisöllisyyden ja yhteen hiileen puhaltamisen sekä verkosto- ja yhteistyön merkityksen ja mahdollisuudet eri sektoreiden välillä. Lisäksi vuodesta jää mieleen keskuksen toimiminen tiukassa taloudellisessa tilanteessa sekä palkkatukiudistus, joka lisäsi haastetta järjestötoiminnan työllistämismahdollisuuksiin.

Matara on tiloja, toimintaa ja tapahtumia sekä yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja iloa. Matara toivottaa kaikki tervetulleeksi mukaan toimintaan myös vuonna 2024!

Mataralaisia Tule sellaisena kuin et ole -päivässä.

Sepänkeskus

Sepänkeskus tarjoaa erikokoisia kokoontumistiloja järjestöille ja muille kansalaisyhteiskunnan toimijoille. KYT on hallinnoinut Sepänkeskusta (1 754 m²) vuodesta 2012 lähtien. Yhdistys on vuokrannut Sepänkeskuksen Jyväskylän Tilapalvelulta ja saanut Jyväskylän kaupungilta avustusta ylläpitämiseen. Tällä järjestelyllä on mahdollistettu kansalaisjärjestöille talon tilojen käyttö. Sepänkeskuksen toiminnan ja tilojen käyttötarkoituksena on järjestöjen toiminnan tukeminen ja erityisesti yhteistyö eläkeläisjärjestöjen kanssa.

Sepänkeskuksessa työskenteli vuoden 2023 aikana neljä KYT ry:n palkkaamaa työntekijää, joista yhtäaikaisessa työsuhteessa on pääsääntöisesti kolme henkeä. Aulahenkilönä työskenteli Anu Nousiainen. Siistijänä toimi Jaana Surakka huhtikuun loppuun, jonka jälkeen siistijänä toimi Ritva Lamberg. Sekä siistijä että aulahenkilö ovat olleet määräaikaisessa työsuhteessa palkkatuella. Sepänkeskuksen yhteisökehittäjä Eerik Rutanen työskenteli

kesäkuun loppuun asti, jonka jälkeen yhteisövastaavan tehtävää hoiti Tuula Kyyrönen.

Talo on erityisesti eläkeläisjärjestöjen käytössä, joista osa on kokoontunut Sepänkeskuksessa jo useamman kymmenen vuoden ajan. Näiden vuosien aikana siitä on muodostunut merkittävä kokoontumisen ja harrastamisen paikka ikäihmisille. Eläkeläisjärjestöjen lisäksi talon tiloja käyttävät muutkin yhdistykset ja ryhmät. Lisäksi Sepänkeskuksessa on vuokralla toimistotiloja. Suurin toimistotiloja vuokraava taho on Teatteri Eurooppa Neljä, joka järjestää teatterinäytöksiä vuokraamissaan tiloissa.

Kävijöitä kertyi vuoden 2023 aikana kokoustiloissa sijaitseviin kävijämäärä lueteloihin yhteensä 24 838 henkeä, ja kasvua viime vuoteen oli hieman yli 2 700 henkeä. Tämä lukema on kuitenkin epätäydellinen, koska kaikki tiloja käyttävät eivät merkitse ihmismääriä ohjeistuksesta huolimatta. Tilavarausjärjestelmästä voi saada vertailuksi osallistuja-arvion, joka perustuu tilavaraajien omaan arvioon varausta tehdessään. Tilavarausta ei voi kirjata järjestelmään ilman osallistuja-arviota. Vuoden 2023 osalta järjestelmän osallistuja-arvio oli yhteensä 61 060 henkeä. Edellä mainitut luvut eivät sisällä Teatteri Eurooppa Neljän kävijämääriä. Sepänkeskuksen tiloja varattiin yhteensä 9770 tuntia vuoden 2023 aikana.

KYT hyvästelee Sepänkeskuksen

Sepänkeskuksen ylläpito ja tilojen vuokraaminen siirtyivät Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry:ltä Jyväskylän kaupungille 1.3.2024. KYT hallinnoi tilaa vuosien 2012–2024 ajan Jyväskylän kaupungin avustuksen turvin. Yhdistykset, järjestöt ja harrastustoiminta tarvitsevat toiminnalleen tiloja. Ilman tiloja ei ole myöskään toimintaa.

Aktiivinen osallistuminen lisää ihmisen osallisuutta, tuo hyvää mieltä sekä parantaa hyvinvointia. KYTin yksi perustehtävistä onkin tukea yhdistysten toimintaedellytyksiä mm. tiloja tarjoamalla. Sepänkeskuksen hallinnoinnin päättyminen on KYTin toiminnan näkökulmasta yhden aikakauden päätös.

Sepänkeskuksella on pitkä ja monipuolinen historia.¹ Vuonna 1940 rakennettu talo on toiminut ase-, metalli- ja puuteollisuuden tarvikkeita valmistavana tehtaana. Vuonna 1965 tila siirtyi Jyväskylän kasvatustieteellisen korkeakoulun kemian laitokselle. Muistona tästä ovat Sepänkeskuksen kokoustilojen nimet kuten Isotooppi, Happi, Reaktori, Protoni ja Koeputki.

Vuodesta 1993 Sepänkeskus on tarjonnut Jyväskylässä tiloja yhdistyksille, järjestöille ja harrastusporukoille. Tällöin Jyväskylän nuorisopalvelut ottivat tilan käyttöönsä.

Kaupunki toteutti tilaan mittavan remontin heti toiminnan alussa. Talossa oli kaupungin vuosien aikana monenlaista nuoristoimintaa: mm. tilan kellarikerroksessa olevat bänditilat olivat aktiivisessa käytössä, perjantai-iltaisina oli Nuorten yökahvila ja talossa toimi myös kulttuuripalveluja tuottava Kulttuuriklubi Siperia sekä Nuorten taidetyöpaja. Sepänkeskuksessa oli myös monipuolista kansalaistoimintaa ja mm. eläkeläisjärjestöt ovat toimineet tilassa alusta alkaen. Harmittavasti Sepänkeskuksesta löytyneiden sisäongelmien

vuoksi tilan tulevaisuus näytti vuosina 2008–2011 epävarmalta. Osa kaupungin nuorisopalveluista joutui siirtymään toisiin tiloihin. Erityisesti yhdistyksillä ja järjestöillä oli huoli siitä, mistä saadaan uudet toimitilat, jos Sepänkeskuksessa ei enää voisi toimia. Yhdistysten aktiivisilla toimihenkilöillä oli merkittävä vaikutus siihen, että tiloja alettiin remontoida keväällä 2012. Samalla saatiin varmuus, että Sepänkeskus säilyy yhdistysten kokoontumispaikkana. Kaupungin nuorisopalvelut muuttivat Lutakon Veturitalleille heinäkuussa 2012.

Sepänkeskuksen toiminta siirtyi 1.8.2012 Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry:n hallintaan. Entisen Kulttuuriklubi Siperian tiloihin valmistui Teatteri Eurooppa Neljän harjoitus- ja toimistotilat sekä näyttämö. Tilojen remontti valmistui keväällä 2013.

Näiden 11 vuoden aikana Sepänkeskus on ollut aktiivisten yhdistystoimijoiden ja harrastusporukoiden käytössä vuosittaisen kävijämäärän ollessa keskimäärin 50 000 henkilöä koronavuosiin lukuun ottamatta. Yhdistyksillä on ollut mahdollisuus varata vakiovuoroja, säilyttää tarvikkeita järjestökaapeissa, KYTin aulapalveluiden työntekijät ovat auttaneet toimijoita erilaisissa kysymyksissä, ja siistijä on pitänyt huolen tilojen viihtyvyydestä.

Tiloissa toimii mm. käsityökerhoja, tanssiryhmiä, shakkikerhoja, bridgekerho, kuoroja, liikuntaryhmiä, karaokeryhmiä ja eläkeläisten jäsenkerhoja. Kokoustiloja käytetään myös yhdistysten kokousten, koulutusten ja erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen. Sepänkeskus koetaan käyttäjien taholta kotoiseksi paikaksi, jossa voi harrastaa ja tavata muita ihmisiä. Sepänkeskuksen talotoimikunta kokoonnuti säännöllisesti. Kokouksissa käsiteltiin tiloihin liittyviä käytännön asioita ja kehittämiskohteita.

Jyväskylän kaupungin taloushaasteiden vuoksi Sepänkeskuksen tulevaisuus oli vaakalaudalla syksyllä 2023. Leikkauslistalla oli KYTille Sepänkeskuksen ylläpidosta myönnetty avustus (175 000 euroa). Pahimmillaan näytti siltä, että Sepänkeskuksen toiminta lakkaa kokonaan. Jälleen kerran Sepänkeskuksen aktiiviset toimijat tekivät vaikuttamistyötä ja toivat tilan merkitystä näkyväksi kaupungin virkamiehille sekä päättäjille.

Toimijat tulivat myös kuulluksi. Jyväskylän kaupungin liikuntatoimi päätti ottaa Sepänkeskuksen hoitaakseen, ja näin kaupunki turvasi Sepänkeskuksen toiminnan jatkuvuuden. Tämä oli hyvä ratkaisu, koska ilman kaupungin avustusta KYTillä ei olisi ollut mahdollista ylläpitää tilaa yhdistysten ja järjestöjen maksukyvyyn huomioiden. Sepänkeskuksen siirto Jyväskylän kaupungille tapahtui hyvässä yhteistyössä kaupungin työntekijöiden kanssa. Tässä kohtaa KYT hyvästelee Sepänkeskuksen. Yli 11 vuoden ajan Sepänkeskus on ollut osa KYTin vakiintunutta toimintaa.

Me KYTissä tavoittelemme maailmaa, jossa jokaisella on mahdollisuus kuulua itselleen merkitykselliseen yhteisöön ja osallistua mielekkääseen tekemiseen.

Sen takia KYTin näkökulmasta on tärkeintä, että Sepänkeskuksen toiminta jatkuu, ja jyvaskyläläiselle kansalaistoiminnalle on edelleen olemassa myös tämä tärkeä tila ja paikka. Päätös jatkaa tilojen ylläpitoa ja vuokrausta yhdistystoimijoille on kaupungille tuottava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta. KYT osaltaan tarjoaa jyvaskyläläisille yhdistyksille ja järjestöille tiloja edelleen Kansalaistoiminnan keskus Matarassa.

 Tiina Sivonen
Toiminnanjohtaja

¹ Historiatiedot Keski-Suomen museon teettämästä kohderaportista.

Hankkeen uraohjaajat Jutta Kritz-Huhtanen ja Mohammad Ghadiri.

Työtä etsimässä

Uraohjausta maahan muuttaneille

Henkilökohtaista tukea ja apua maahan muuttaneille työhaussa

Työtä etsimässä -hanke on Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki (KYT) ry:n hallinnoima työllisyyspoliittisella avustuksella rahoitettu hanke, jota toteutettiin yhteistyössä Paremmiin Yhdessä (PYR) ry:n kanssa. Työtä etsimässä -hanke on saanut rahoitusta Keski-Suomen TE-toimistolta ja Jyväskylän kaupungilta. Hanke käynnistyi

1.1.2022 ja toiminta jatkuu 30.9.2024 saakka. Hankkeessa on työskennellyt kaksi uraohjaajaa, Mohammad Ghadiri ja Jutta Kritz-Huhtanen.

Hankkeen päätavoitteena vuonna 2023 oli vahvistaa maahan muuttaneiden työttömien työnhakijoiden työnhakutaitoja ja edistää heidän edellytyksiään työllistyttyä avoimille työmarkkinoille. Hankkeessa

tarjottiin kohderyhmälle heidän tarpeiden ja tilanteiden mukaan räätälöityä henkilökohtaista uraohjausta, työnhakutaitoja edistävää työnhakukoulutusta sekä työllistymistä tukevia jalkautumista eri työnantajiin.

Hankkeen kohderyhmänä on ollut työttömiä työnhakijoita ja vasta koulutuksesta valmistuneita maahan muuttaneita. Hanke on palvellut ensisijaisesti jyväskyläläisiä maahan muuttaneita, mutta asiakkaaksi pystyi tulemaan myös muista Keski-Suomen kunnista mukaan.

Räätälöity henkilökohtainen uraohjausmalli

Hankkeen uraohjauksessa oli käytössä räätälöity nelivaiheinen (Start, Coaching, Guiding ja Finish) uraohjauspolun mallia, jonka Mohammad Ghadiri oli kehittänyt Koutsamo2 -hankkeessa, ja sitä muokattiin Työtä etsimässä -hankkeelle sopivaksi. Asiakas on kulkenut näissä neljässä vaiheessa joustavasti oman tarpeen, tilanteen ja valintansa mukaan. Uraohjausmallin pohjalta aluksi hankkeen asiakkaiden palvelutarpeet ja heidän tavoitteensa ovat kartoitettu ja heille on tehty uravalmennussuunnitelma, johon on kirjattu asiakkaan uratavoite ja konkreettiset toimenpiteet, miten tavoitteeseen päästään.

Kaikille asiakkaille luotiin oma asiakasprosessilomake, joka sisälsi palvelutarpeen, uravalmennussuunnitelman ja tapaamispäiväkirjan. Uraohjauksessa asiakkaita on tuettu konkreettisesti työhaun prosessissa esimerkiksi vahvistamalla työnhakutaitoja, tekemällä työnhakuasiakirjoja, hankkimalla lupakorttikoulutuksia, sekä henkilökohtaisesti tuettu asiakkaita työnhakuprosessissa ja koulutuksiin hakeutumisissa. Asiakkaita tuettu työnantajiin kontaktien ottamisissa sekä asiakkaille selvitetty työkokeilu ja palkkatukimahdollisuuksia ja autettu tarvittaessa

myös työpaikalla asiakkaita ja heidän työnantajiansa.

Hankkeen tavoitteena vuonna 2023 oli ottaa 80 asiakasta. Hankkeen tavoite ylitettiin ja otettiin 81 asiakasta henkilökohtaiseen uraohjaukseen mukaan. Asiakkaista 26 olivat naisia ja 55 miehiä ja he olivat 35 eri maista.

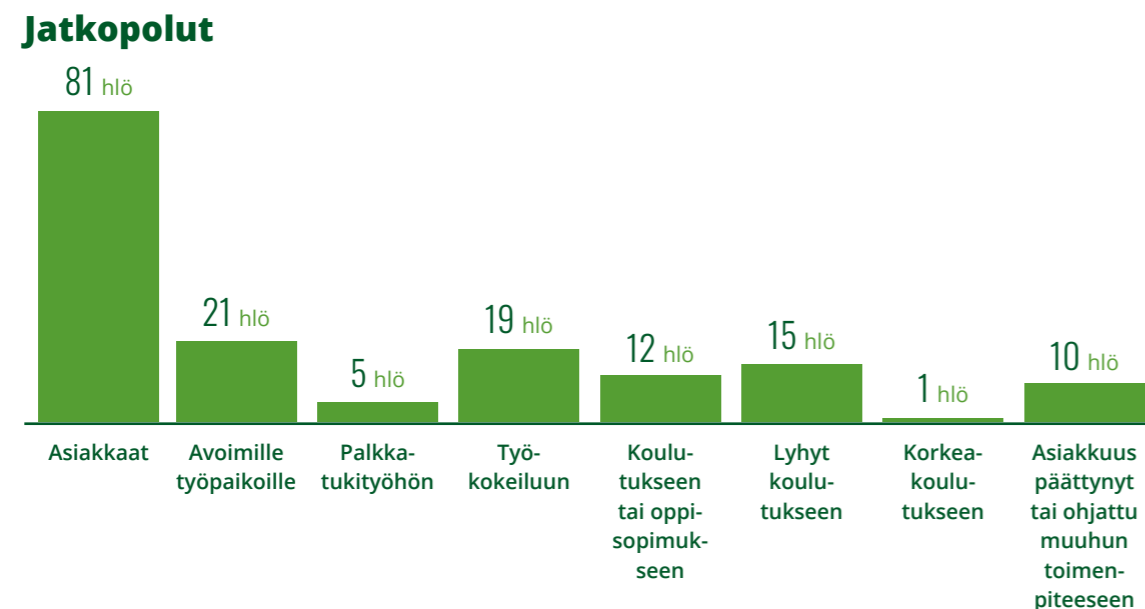
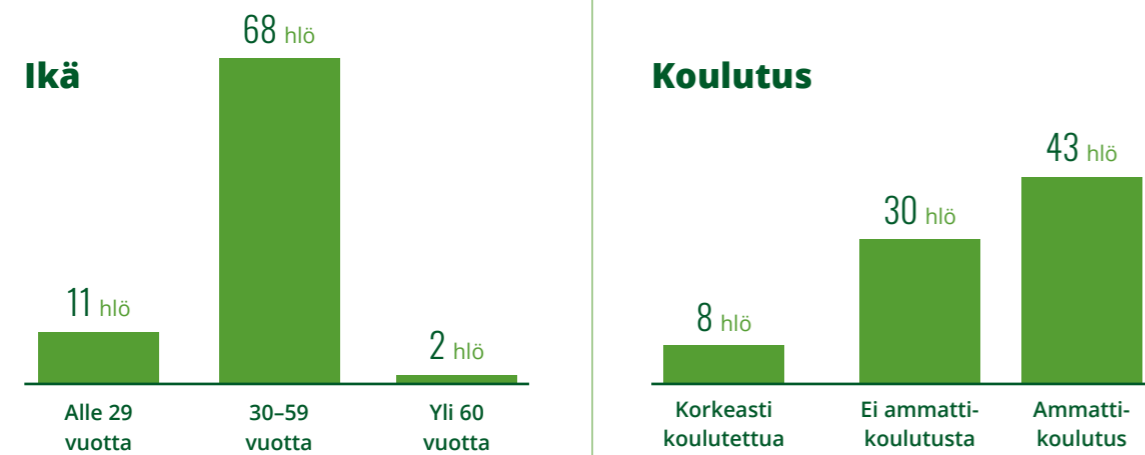
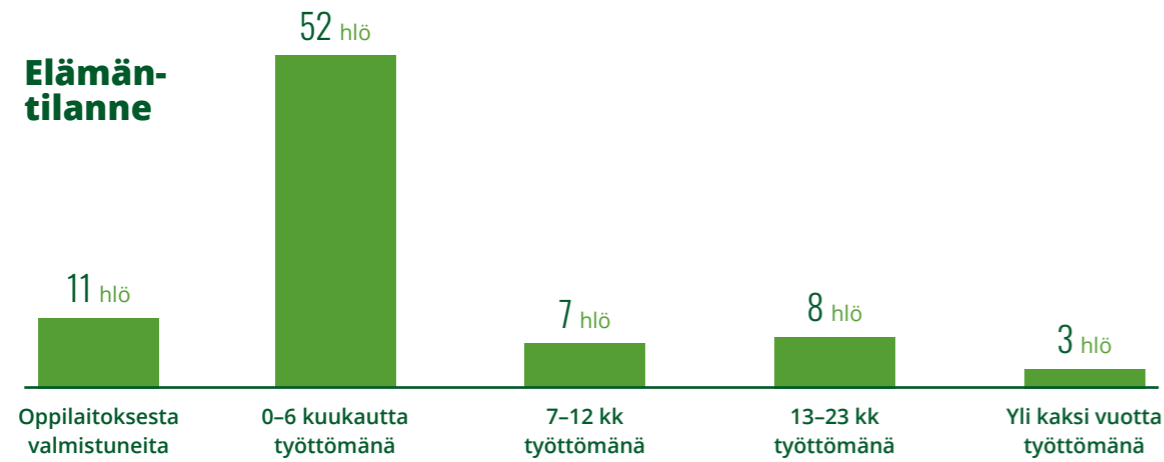
Asiakkaat ohjautuivat Jyväskylän seudun työllisyyden kuntakokeilulta ja International house Jyväskylän – Osaamiskeskuksesta, yhdistyksiltä ja oppilaitoksilta, työnhakukoulutuksista, TE-toimistolta, puskaradion kautta sekä muilta yhteistyökumppanilta.

Työnhakukoulutukset

Työnhakukoulutuksissa oli annettu tietoa työhausta ja harjoiteltu työhaun taitoja. Vuoden aikana oli järjestetty 12 työnhakukoulutusta, joihin osallistui 80 ihmistä. Koulutukset olivat usein olleet yhden kerran kestoisia (2–3 tuntia) pois lukien video-CV koulutus. Osa työnhakukoulutuksista oli toteutettu yhteistyössä Jyväskylän maahan muuttaneiden osaamiskeskus (OSKE) -hankkeen (nykyisin International house Jyväskylä – Osaamiskeskus) kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi. Olemme tehneet myös muiden toimijoiden kanssa yhteistyötä, kuten Suomen henkilöstöasiiantuntijoiden kanssa.

Teemoja työnhakukoulutuksissa olivat olleet: Kevytyrittäjäyys, CV-paja, Työnhaku internetissä/ Digitaidot työhaussa, Työhaun aloittaminen ja työnhakuprosessi, Video-CV, Työntekijöiden oikeudet ja velvollisuudet ja Työhaastatteluharjoitus.

Asiakkaiden tilanteet hankkeessa 2023

CV-paja Mataralla 13.9.2023.

Työnantajakohtaamiset

Työnantajakohtaamisia oli pidetty yhteensä 4, joista yksi oli ollut yritysvierailu, kaksi työnantaja-pop up -tapahtumia ja yksi työnantajatapaaminen Rekrymessuilla. Yritysvierailuun osallistui 4 asiakasta. Työnantaja-pop up -tapahtumiin osallistui 1 työnantaja, joka esitteli toimintaansa yhteensä noin 30 osallistujalle kahden tapahtuman aikana. Työnantajatapaamiseen Rekrymessuille osallistui 10 työnhakijaa. Olimme myös jalkautuneet yksittäisten asiakkaiden kanssa heidän tarpeiden mukaan erilaisten työntekijöiden luona.

Asiakaspalautteen tuloksia

Hankkeessa oli kerätty sekä suullisia että kirjallisia palautteita hankkeen palvelun

onnistumisesta asiakkailta. Joulukuussa 73 asiakkaalle lähetettiin Google Formsilla laadullinen palautekysely, joka täytettiin anonyymisti. Asiakkaista 23 vastasi palautekyselyyn 5.1.2024 mennessä. Palautetta ei kysytty niiltä asiakkailta, joiden kanssa uraohjaustapaamisia oli ehtinyt olla vasta 1-2 kertaa hankkeessa vuonna 2023.

Kerättyjen asiakaspalautteiden, asiakkaiden antaman suullisen palautteen ja työllistymisten määrien perusteella uraohjaus palveli heitä hyvin ja uraohjauksessa onnistuttiin hyvin. Asiakkaiden mukaan oli helppo tulla matalalla kynnyksellä hankkeen uraohjaukseen, ja he saivat apua ja tukea oman uran etenemisessä. Hanke oli onnistunut löytämään monille

työpaikkoja, koulutuksia, palkkatukipaikkoja, työkokeilua tai muita ratkaisuja. Asiakkaiden mielestään uraohjaajat olivat avoimia, ystävällisiä ja aidosti olemme halunneet auttaa heitä löytämään erilaisia ratkaisuja.

Asiakkaiden mielestä hankkeen palvelut ovat olleet tärkeä vieraskielisille, jotka etsivät työtä tai koulutusta.

Asiakaspalautteiden mukaan asteikolla 1–5 (1 huono, 5 todella hyvä) 19/23 vastanneista oli hyvin tyytyväisiä (5) ja kolme antoi arvosanan 4 ja yksi arvosanan huono (1). Palautteiden perusteella asiakkaat olivat saaneet hyvin tukea ja tietoa työnhakuun liittyvistä asioista CV:n tekemisestä työnhakuun ja työhaastattelutilanteiden harjoitteluun. Yksi vastaajista oli myös kommentoinut, että palvelua olisi hänen mielestään hyvä laajentaa kaikkiin työnhakijoihin, koska hänen havaintojensa mukaan jotkut työtä hakevat eivät ole päässeet hankkeen asiakkaiksi puuttuvan työtön työnhakija-statuksen vuoksi.

Yhteistyö ja verkostot

Työtä etsimässä -hanke on tehnyt tiivistä yhteistyötä eri maahanmuuttajatoimijoiden kanssa, kuten Jyvässeudun työllisyyden kuntakokeilun ja International house Jyväskylän kanssa. Yhteistyötä on tehty esimerkiksi asiakkaiden ohjauksessa ja työnhakukoulutuksien järjestämisessä. Hanke on ottanut myös vastuun Monikulttuurisuuden ja kotoutumisen toimijakahveet – MONIKOTO-verkoston (entinen maahanmuuttajahankkeidenkahvit) koordinoimisesta.

MONIKOTO-verkosto on Keski-Suomessa maahanmuuttajatyötä tekevien verkosto, jossa voi välittää tietoa omasta toiminnasta, jakaa onnistumisen kokemuksia ja toiminnan haasteita, keskustella alan ajankohtaisista kysymyksistä sekä luoda yhteistyötä erilaisten asioiden tai tapahtumien ympärille. MONIKOTO-verkoston jäsenet tapasivat vuoden aikana yhteensä

5 kertaa hybridinä eli sekä etänä että kasvotusten. Tapaamisissa oli yhteensä paikalla 95 ihmistä.

Uraohjaajat osallistuivat myös KYT ry:n koordinoimaan Keski-Suomen Työllisyyspoliittinen yhteistyöryhmän tapaamisiin, joissa käytiin läpi työllisyyden ajankohtaisia asioita ja kolmannen sektorin roolia työllisyyden hoidossa. Uraohjaajat olivat osallistuneet myös Väentupa ry:n koordinoimaan Meidän TYPO:t -verkostoon. Tapaamisissa oli keskusteltu esimerkiksi asiakkaiden ohjauksesta ja ohjaustyöhön vaikuttavista muutoksista työllisyyden kentällä.

Toimivan uraohjausmallin hyödyntäminen työllisyydenhoidossa

Hanke järjesti ”Toimiva uraohjausmalli maahan muuttaneiden ohjaukseen” -webinaarin Teamsissä työllisyydenhoidon toimijoille ja muille uraohjauksesta kiinnostuneille 21.11.2023. Webinaarin tavoitteena oli esitellä ja jakaa 4-vaiheista uraohjausmallia työllisyystoimijoille ja muille käyttöön.

Yhtenä hankkeen kehittämistavoitteena oli kehittää hankkeessa käytettyä uraohjausmallia ja juurruttaa sitä mahdollisuuksien mukaan osaksi muita palveluita. Webinaariin ilmoittautui valtakunnallisesti ympäri Suomea yli 80 ihmistä, joista 55 osallistui tilaisuuteen.

Palautetta antoi 22 osallistujaa, ja heidän mielestään webinaarin esitys oli selkeä ja helppo ymmärtää sekä hyvin suunniteltu.

Palautteessa kysyttiin esimerkiksi, että aikovatko osallistujat hyödyntää tai kokeilla uraohjausmallia omassa työssään, johon osa vastasi myöntävästi ja jotkut vielä miettivät mallin käyttöönottoa. Mallin uraohjauslomake jaettiin PDF-muodossa webinaarin jälkeen KYT:n nettisivuille, jotta kaikki toimijat voivat ladata sen omaan käyttöön.

PAIKKO

Valtakunnallinen osaamisen tunnistamisen järjestelmä

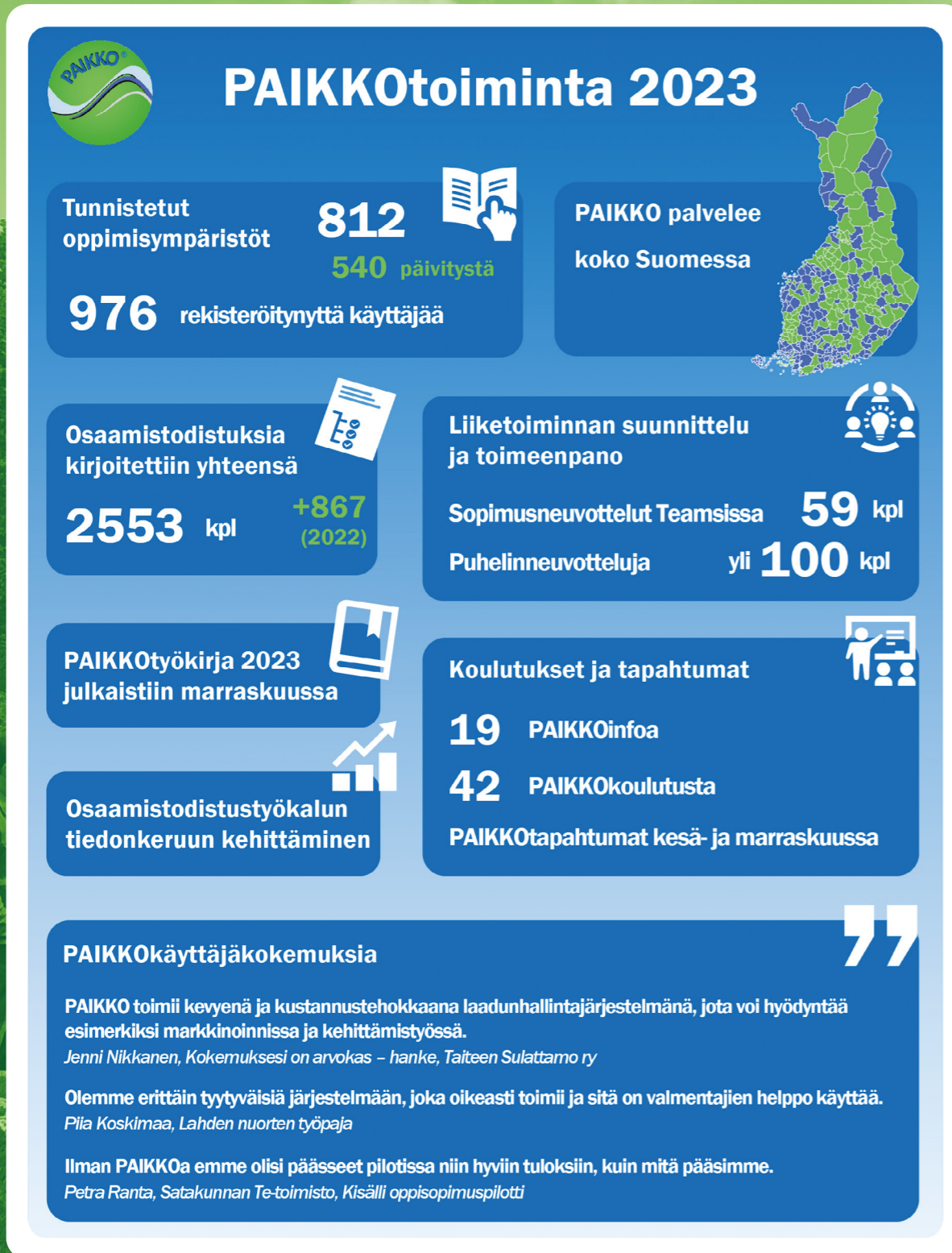
Vuosi 2023 oli PAIKKOtoiminnan kannalta haastava. Rahoituksen turvaaminen vaati alkuvuonna suuria ponnisteluja, joiden aikana jouduttiin tekemään myös henkilöstöä koskevia erityisjärjestelyjä. Huhtikuun alusta alkaen tilanne saatiin rahoituspäätöksen avulla vakiintumaan ja loppuvuoden ajan päästiin keskittymään toimintasuunnitelman mukaisiin tehtäviin ja uusien suunnitelmien tekemiseen.

Viimeisen aluehallintovirastojen rahoitustaman vuoden aikana pystyttiin viimeistelemään sähköisten työkalujen toimintot ja kehittämään konsepti toiminnan siirtämiseksi osaksi KYT osuuskunnan liiketoimintaa. PAIKKOtoiminnassa toimivat Susanna Uusitalo PAIKKOlaatuspäälikkänä, (1.4.–30.11. 50% työajalla) ja Kirsi Hiekkala suunnittelijana (pois töistä 1.2.–17.4.). Teknisenä tukena ja järjestelmän kehittäjänä toimi edelleen Yhteisöagentti Oy, Niko Jokinen. Liiketoiminnan ammattitutkintoa suorittanut Tuula Kyyrönen osallistui syksyllä markkinoinnin toteuttamiseen.

Toiminnan volyyymi kasvoi tasaisesti vuoden aikana ja uusia sopimuksia solmittiin

ja oppimisympäristöjä tunnistettiin. Vuoden aikana toteutettiin myös mittava oppimisympäristöraporttien päivitysurakka, kun ammatillisten perustutkintojen rakennemuutosta toteutettiin kiireellä. Osaamistodistuksia kirjoitettiin vuoden 2023 aikana enemmän kuin koskaan yhden vuoden aikana. Tarkemmat toimintaluvut näkyvät laaditusta infograafista, joka on julkaistu myös uudistetulla verkkosivuilla.

Vuoden aikana PAIKKO koulutusten tarjontaa muokattiin vastaamaan järjestelmän uutta rakennetta ja toimintamalleja. Koulutusten lyhentäminen ja toteuttamisajan muuttaminen vaikuttivat koulutusten kysyntään. Uudistukset lisäsivät huomattavasti koulutuksiin osallistumista

syksyn aikana. Keväällä toteutettiin PAIKKOasiantuntijakoulutus täydellä volyyminla. Lisäksi järjestettiin keväällä ja syksyllä verkostopäivä käyttäjille. Syksyn verkostopäivässä julkistettiin myös syksyn aikana uudistettu PAIKKO-työkirja. Erityistä kiitosta saimme toteutetusta käyttäjätuesta ja oppimisympäristöjen päivittämisen yhteydessä toteutetuista konsultaatioista.

Oman toiminnan lisäksi toimittiin edelleen laajasti opinnollistamisen, jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen verkostoissa. Toiminta INTO ry:n valtakunnallisessa opinnollistamisen asiantuntijaryhmässä ja alueellisissa jatkuvan oppimisen ja työllisyyden strategiaryhmässä ja elinikäisen ohjauksen kehittämissyhmässä ovat olleet tärkeitä näköalapaikkoja. PAIKKO oli toimintavuoden aikana osatoteuttajana Vaihtoehtoiset oppimisympäristöt Lapissa 1 ESR-hankkeessa, jonka päätoteuttajana oli Eduro-säätiö Rovaniemeltä ja muita toteuttajina Meriva sr Kemistä ja Saura-säätiö Kemijärveltä. Hankkeessa kehitettiin osaamisen tunnistamisen käytänteitä digitaalisessa oppimisympäristössä e-Dimo alustalla.

Järjestelmän puolella otettiin syksyllä käyttöön osaamistodistustyökalun viimeistelevä tiedonkeruutoiminto. Sen avulla pystytään analysoimaan tarkemmin osaamistodistustoiminnan toteutumista ja tilastoimaan myös käyttäjäkohtaisia tietoja osaamistodistusten laatimista. Tiedonkeruutoiminto oli koekäytössä syksyn ajan ja sen jatkokehittely jatkuu.

Keväällä aloitettu liiketoiminnan suunnittelu eteni vauhdikkaasti. Hallitus hyväksyi syksyllä liiketoimintasuunnitelman ja palveluhinnaston. Markkinointi vanhoille asiakkaille käynnistettiin heti elokuussa lomakauden jälkeen. Onnistuneen siirtymän edellytyksenä oli käyttäjäpohjan säilyminen vahvana. Markkinoinnissa oli apuna opiskelija Tuula Kyyrönen. Erityisesti marras- ja joulukuun aikana käydyt asiakasneuvottelut turvaavat toiminnan jatkumisen osuuskunnassa vuoden 2024 alussa.

PAIKKOasiantuntijat tutustumassa Kõnkkõlõn oppimisympäristöihin osana koulutustaan.

Osaamisella järjestöihin – tuttavallisesti OTTO -hanke

Osaamisella järjestöihin, OTTO – hanke (osallisuutta, osaamista, työ- ja toimintakykyä näkyväksi järjestöissä) käynnistyi 1.9.2020 ja päättyi 31.8.2023. Varsinaista toiminta-aikaa hankkeella on helmikuulle 2023, mutta ELY-keskus myönsi hankkeelle jatkorahoituksen 31.8.2023 asti.

Osaamisella järjestöihin -hankkeessa tuettiin osatyökykyisiä osallistujia aktivoitumaan sekä kannustettiin omien vahvuuksien tunnistamiseen ja omien tulevaisuuden tavoitteiden suunnitteluun. Osallisuutta, työ- ja toimintakykyä vahvistettiin sekä harjoitettiin yksilö- ja ryhmätoimintojen, tutustumiskäyntien ja toiminnallisuuden avulla. Olemassa olevaa osaamista tunnistettiin ja sen myötä sopivia tehtäviä etsittiin järjestöverkostosta.

Hankkeen kohderyhmää olivat 18–65-vuotiaat jyvaskyläläiset osatyökykyiset henkilöt, jotka halusivat sijoittua työmarkkinoille. Kohderyhmää olivat myös työelämän

ulkopuolella olevat vajaakuntoiset työikäiset henkilöt, jotka tarvitsivat osallisuutta edistävää toimintaa työllistymisen sekä arjen hallinnan haasteiden vuoksi.

Kohderyhmään kuuluivat myös ne järjestöt ja toimijat, jotka halusivat tarjota osallistumisen mahdollisuuksia ja työtehtäviä hankkeen toimintaan osallistuville.

OTTO – Osaamisella järjestöihin -hanke tutuksi ihmisille.

Osaamisella järjestöihin -hankkeen toiminta oli kaksisuuntaista:

1. Hanke tarjosi osallistumismahdollisuuksia ja toimintaa osatyökykyiseksi itsensä tunteville jyvaskyläläisille. Toiminnan suunnittelussa ja räätälöinnissä otettiin huomioon osallistujien omat toiveet sekä toimintakyky. Toiminnan aikana tunnistettiin vahvuuksia ja olemassa olevaa osaamista, sekä arvioitiin työ- ja toimintakykyä.
2. Järjestöyhteistyön myötä järjestöille tarjoutui mahdollisuus saada osaavia ja innokkaita tekijöitä. Sopivia tehtäviä olivat esim. projekti-/kausiluonteiset tehtävät, vapaaehtoistehtävät tai työsuhde.

Kohderyhmiä tavoiteltiin monikanavaisella tiedottamisella, esitteiden, esittelyjen, infojen ja eri somekanavien kautta sekä työyhteisön ja laajan yhteistyökumppaniverkoston avustuksella

Hanke tarjosi osallistujille yksilö- ja ryhmätoimintaa, jonka sisällöt suunniteltiin yhdessä, kunkin ryhmän kiinnostuksen ja toimintakyvyn mukaan. Ryhmätoimintaan sisältyi runsaasti toimintakykyä vahvistavaa toiminnallisuutta, kuten erilaisia kädentaitoja, askartelua, retkiä ja ulkoilua kulttuuri- ja luontokohteisiin, kunnon kohotusta kuntosalilla, aivojumbppaa tietovisailujen ja lautapeliä muodossa, herkutteluun leipomista ja pienellä rahalla edullista ruoan valmistusta. Samalla toiminnassa harjoitettiin tietokoneen käyttöä, sähköistä asiointia ja tiedon hakua, mm. askarteluohjeita, leivonta- ja ruoanvalmistusreseptejä.

Yhdessä suunniteltu tekeminen aktivoi toimimaan myös vapaa-ajalla, toimintakyky vahvistui ja arjenhallinta parantui, kun

ryhmässä kannustettiin toimimaan. Järjestövierailut olivat mieltä avartavia. Osallistujat antoivat palautteina, etteivät edes ole tienneet kyseisten järjestöjen olemassaoloa ja sen, ettei yksinään tulisi edes mentyä tutustumaan niiden toimintaan.

Vierailut ja tutustumiskäynnit koettiin sen vuoksi erittäin tärkeiksi.

Sopiviin ajankohtiin teemoitetuissa tilaisuuksissa eri yhteistyökumppaneiden asiantuntijat kävivät luennoimassa mielenkiintoisista aiheista, mm. uni ja unetomuus, vaihdevuodet, vammaisuus ja hyvinvointi.

Lähiseudun kohtaamispaikkoihin tutustuttiin ja toimintaan osallistuttiin, kuten Jyväskylän kaupungin Kortteli Klubilla, Piippurannan Klubilla ja Huhtasuon yhteistoimintapisteellä. Järjestöjen ylläpitämistä kohtaamispaikoista tutustumiskohteina olivat mm. Keltinmäen Kylätalo Keidas, Huhtasuon kylätoimisto ja Vaajakoskella Jyväskylän Suvanto ry. Kansalais-toiminnakeskus Mataran toiminta oli uusi kokemus lähes jokaiselle osallistujalle. Järjestöjen toiminta, kansalais- ja vapaaehtoistoiminta tunnettiin kohderyhmän keskuudessa heikosti. Vapaaehtoistyön mahdollisuuksista kuultiin Jyväskylän kaupungin vapaaehtoistoiminnan (Vaparin) palveluihin tutustuessa.

Hankkeen jatkoajalla mahdollistettiin osallistujille (myös jo aiemmin lopettaneille) vahvempi tuki ja ohjaus järjestöjen tehtäviin.

Ennen järjestöihin siirtymistä, osallisuutta edistävässä ryhmätoiminnassa todennettiin osallistujien osaaminen, varmistettiin toiminta- ja työkyky. Viisi henkilöä tutustui työtehtäviin järjestöissä ja kahteen

tapahtumaan (Monikulttuurikeskus Glorian lounaspäivä ja SKI Jyväskylän hiihtotapahtuma) osallistuttiin ryhmänä.

Viimeisten toimintakuukausien aikana kehittämistyön tuloksia esiteltiin, varsinkin toimivimmat käytännöt ja menetelmät, joista soveltuvimmat juurrutettiin yhteistyöjärjestöjen toimintaan. Saavutetuista tuloksista raportoitiin hyödynnettäväksi jatkokäyttöä varten. Tuloksia esiteltiin hankkeen päätöstilaisuudessa Soppaa & soittoa, joka järjestettiin 25.5.2023. Tilaisuudessa julkaistiin Chéf-Otto -reseptikirja, jossa esitellään hankkeessa järjestettyä toimintaa, reseptejä herkutteluun, hyvään oloon ja osallisuuteen. Reseptikirja löytyy KYT ry:n julkaisujen nettisivuilta.

**Yhteistyötä tehtiin laajasti, Jyväskylän kaupungin työli-
syyspalveluiden, kuntakokeilun,
sosiaalitoimen ja vapaaehtois-
toiminnan palveluiden kanssa
sekä monien muiden osallisuutta,
työ- ja toimintakykyä edistävien
hankkeiden, toimijoiden ja
järjestöjen kanssa.**

Hankkeen toimintaan osallistumisen tuloksena osallistujien tilanne koheni, toiminta- ja työkyky vahvistui. Tilanteen kohoamisen osoitti mm. Kykyviisarin yhteenveto osallistujien tekemästä itsearviointista heidän aloittaessaan ja lopettaessaan toiminnassa. Viiden osallistujan osaamista saatiin siirrettyä järjestöihin erilaisiin tehtäviin. Osallistujat tutustuivat ja saivat tietoa kohtaamispaikkojen järjestämisestä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävästä toiminnasta. Osallistujien toiminta- ja työkyvyn vahvistuessa myös osallisuus, hyvinvointi ja aktiivisuus omassa elämässä lisääntyivät.

Määrälliset tavoitteet saavutettiin erinomaisesti, toimintaympäristössä tapahtuneista muutoksista ja koronapandemian aiheuttamista rajoituksista huolimatta.

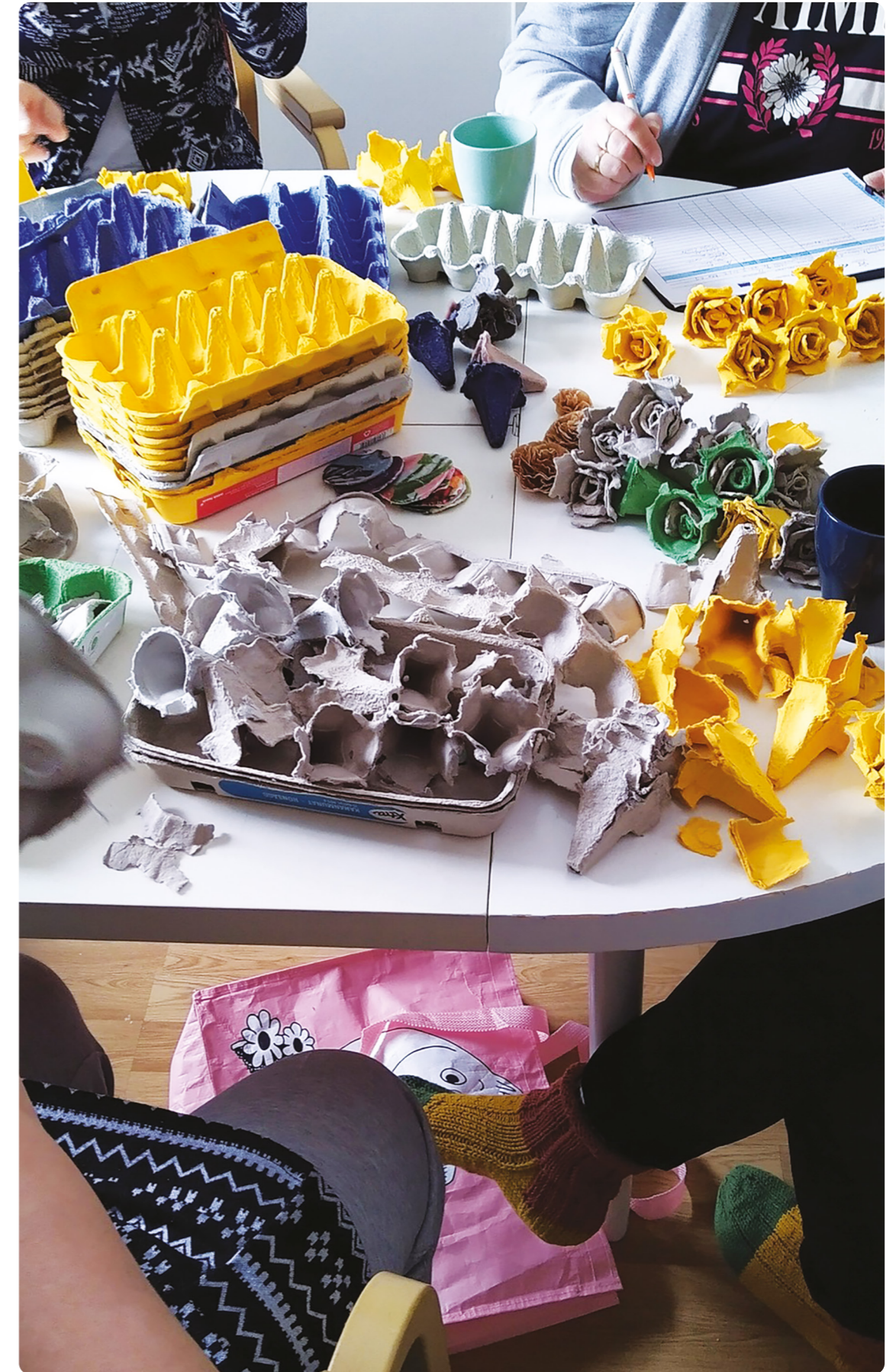
Otto toimi mahdollistajana, loi turvallisen matalalla kynnyksellä toimivan paikan, johon oli helppo tulla. Otto mahdollisti osallisuuden ja yhteisöllisyyden, yhdessä tekemisen ja yhdessä kokemisen 84 osallistujalle.

Osallistujat tutustuivat 41 järjestön toimintaan, tiiviimpää yhteistyötä tehtiin 14 järjestön kanssa järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia. Osallistujia ohjattiin tarpeen mukaan toisiin hankkeisiin ja palveluiden piiriin.

Koko hankkeen aikana osallistujista ohjautui opiskelemaan yhdeksän henkilöä, kuntouttavaan työtoimintaan 10 henkilöä, työkokeiluun 11 henkilöä, palkkatyöhön kuusi henkilöä ja työhön avoimille työmarkkinoille ohjautui 12 henkilöä. Muutamia siirtyi työelämän ulkopuolelta opiskelemaan, muutama työttömäksi, 12 henkilöä ryhtyi hakemaan työtä. Lopettaessaan toiminnassa työttömäksi jäi 23 henkilöä ja työelämän ulkopuolelle 20 henkilöä, heikon toimintakykynsä vuoksi.

Hankkeen toiminnan vaikutukset käyvät selkeästi ilmi rahoitukselle asetetuista mittareista. Työttömien määrä aloittaneista osallistujista oli 45 ja lopettaneista 23, työssä aloittaneista oli 24 (joista 17 järjestöjen edustajaa) ja lopettaneista 35 (joista 17 järjestöjen edustajia). Työelämän ulkopuolella aloittaneista oli 29 ja lopettaneista 20. Luvut ilmaisevat sen, että toiminnalla oli muutakin vaikuttavuutta, kuin vain osallisuuden edistäminen!

Hanketta rahoittivat Keski-Suomen ELY-keskus (ESR) ja Jyväskylän kaupunki sekä KYT itse. Hankkeessa työskenteli projektipäällikön, Eija Lapin, ja hankekehittäjän, Sirpa Pekkarisen, lisäksi projektitiedottaja Henna Takala ja talousassistentti Hanna Jäntti.

OTTO - Osaamisella järjestöihin -hankkeen hankkeen sytykeruusupaja.

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -osuuskunta

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki -osuuskunta toimii KYT ry:n rinnalla ja on keskittynyt taloushallinnon palvelujen tuottamiseen lähinnä kolmannen sektorin toimijoille. Toiminta on arvonlisäverollista liiketoimintaa eikä siihen kohdistu julkista tukea.

Osuuskunta voi tarjota tilitoimistopalveluja myös muille kuin kolmannen sektorin toimijoille. Lisäksi osuuskunta ylläpitää ja myy toimistopalveluja Kansalaistoiminnan keskus Matarassa toimiville yhteisöille. KYT osuuskunta on vuodesta 2017 lähtien Suomalaisen Työn Liiton jäsen ja sillä on Yhteiskunnallisen Yrityksen status.

Osuuskuntaan kuuluvat tällä hetkellä seuraavat jäsenyhteisöt:

- Jyväskylän Katulähetys ry
- Jyväseudun Työllistämisyhdistys JST ry
- Keljon Järjestöyhdistys ry
- Keski-Suomen Liikunta ry
- Puustellin Tuki ry
- Suomen Monikkoperheet ry
- YAD Youth Against Drugs ry

Osuuskunnan toiminta keskittyi edelleen taloushallinnon palvelujen tuottamiseen pääasiassa kolmannen sektorin toimijoille. Lisäksi osuuskunta on tarjonnut

siivous- ja kopiopalveluita. Koronapandemian hellitettyä tilitoimistossa otettiin käyttöön hybridimalli eli jokainen työntekijä tekee töitä osittain etänä ja osittain toimistolla. Tämä on koettu toimivaksi niin asiakaspalvelun kuin työssäjaksamisenkin suhteen.

Tilitoimistoalan kireän kilpailutilanteen takia toiminnan kannattavuuteen kiinnitettiin edelleen erittäin tarkkaa huomiota. Tavanomaista suuremmat palkkojen indeksikorotukset lisäsivät tilikauden kuluja budjetoitua suuremmiksi, joka osaltaan vaikutti tilikauden tulokseen.

Tilikauden tulos oli tänä vuonna jonkin verran ylijäämäinen. Tilitoimiston liikevaihto vuonna 2023 oli 216 678,46 euroa (198 444,01 euroa vuonna 2022) ja muut liiketoiminnan tuotot, jotka koostuivat siivous-, kopio- ja atk-palveluista, 52 421,61 (49 750,73) euroa. Asiakaskunnasta valtaosa on edelleen taloudelliselta volyymiltaan pieniä yhteisöjä. Ulkoisia asiakkaita oli tilikauden lopussa 101 (109).

Tulevan tilikauden aikana tilitoimistossa tullaan panostamaan henkilökunnan koulutukseen, jotta toimintaympäristön jatkuvissa muutoksissa pysytään mahdollisimman hyvin ajan tasalla. Osuuskunnan mainetta vahvana hankkeiden talousosaajana ylläpidetään, jotta palveluiden laatu voidaan taata jatkossakin.

Osuuskunta tuottaa edelleen myös sopimuksiin perustuvaa siivous-, kopio- ja atk-tukipalveluita KYT ry:lle ja muille Kansalaistoiminnan keskus Mataran toimijoille. Myös uudet avaukset ja toimintaympäristön tarpeet voivat lisätä KYT osuuskunnan palvelutuotteita tulevaisuudessa.

Vuonna 2024 PAIKKO-toiminnan ylläpito siirtyy Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n puolelta osuuskunnan toiminnaksi. PAIKKO-toiminta tulee alkuvaiheessa työllistämään 1,5 henkilöä.

Mahdollisuudet tilitoimiston asiakaskunnan lisäämiseen ovat vakiintuneiden yhdistystoimijoiden suuntaan. Palveluja voidaan tarjota myös muille kuin kolmannen sektorin yhteisöille, jolloin kysymyksen tulevat lähinnä pienyritykset. Työtilannetta pidetään jatkuvasti silmällä ja tarvittaessa pyritään hankkimaan uusia asiakkaita aktiivisella markkinoinnilla. Toimintaympäristön muutos tullaan huomiomaan KYT osuuskunnan strategiatyössä. Markkinatilanteeseen vaikuttava palveluntuottajajärjestöjen mahdollinen tiivistyvä yhteistyö voi avata toteutuessaan myös laajempaa roolia KYT osuuskunnalle. Kumppanuuksien ja yhteistyön tiivistämisen mahdollisuus maakunnan muiden järjestöpohjaisten palveluntuottajien kanssa on syytä pitää myös avoimena.

Hanna Jäntti, Pirjo Kuukkanen ja Netta Ilves KYT-tilitoimistosta.

Kehittämis- toiminta ja tulevaisuuden näkymät

Vuoden 2023 aikana tehtiin useita kehittämishankkehakemuksia: työllisyyspoliittisen Työtä etsimässä -hankkeen jatkohakemus, kolme ESR+ -hakemusta (Näkymätön osaaminen näkyväksi, Osaava järjestö ja Urhea), STEAlle Löydä iloa arkeen -hanke ja Voimamatka -hanke sekä Opetus- ja kulttuuriministeriölle Opinnollistamisen ja PAIKKOasiantuntijaverkoston kehittämiseen.

Näiden lisäksi haettiin STEAlta Paikka auki -rahoitusta ja yleisavustuksen osalta lisäresurssia Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunnan toiminnan vakiinnuttamiseen. Rahoituksen saimme Paikka auki -ohjelmaan, yleisavustuksen lisäresurssiin, Voimamatka - ja Löydä iloa arkeen -hankkeisiin ja Työtä etsimässä -hankkeeseen. Tähän tulokseen voidaan olla tyytyväisiä.

Rahankeräystoimintaa kehitetään edelleen. Kerättyjen varojen käyttötarkoitus on ihmisten osallisuuden ja yhteisöllisen toiminnan sekä kansalaistoiminnan elinvoimaisuuden edistäminen ja vaikuttamistyö. Lahjoitukset kohdennetaan sekä KYT ry:n että Kansalaistoiminnan Mataran toimintaan.

Tulevaisuuden kriittinen tekijä järjestöjen ja KYTin toiminnalle on tulevien vuosien STEA-rahoitusten leikkaukset, kuntarahoitusten kiristyminen sekä ESR+ -hankkeiden hakumahdollisuuksien pieneminen omarahoituksen puutteen ja kuntarahoitusten haasteiden vuoksi. Vuonna 2024 aloitetaan ennakoitua KYTin tulevaisuuden arvioimiseksi.

Tulevaisuuden kehittämistyön mahdollistamiseksi on arvioitava KYTin rahoituspohjaa ja miettiä sen vahvistamista, monipuolistamista ja uusien rahoitusvaihtoehtojen löytämistä.

KYT on yhteisöjen tukija ja kehittäjä sekä osallisuuden asiantuntija. Tavoitteenamme on maailma, jossa meistä jokainen voi olla oma itsensä ja jossa jokaisella on mahdollisuus kuulua itselleen merkitykselliseen yhteisöön ja osallistua mielekkääseen tekemiseen. Näiden

asioiden eteen olemme työskennelleet vuonna 2023 ja haluamme vaikuttaa myös tulevaisuudessa näiden tavoitteiden toteutumiseen.

Lahjoita yhteisö- ja osallisuustyöhömme ja ole mukana tukemassa ihmisten hyvinvointia!

Lahjoitussivumme on nyt avoinna!

www.kyt.fi/lahjoita

Kuvia kuluneelta vuodelta

Mataraiset kehittämis- ja kesäpäivillä Pelimannitalolla 5.6.2023.

Skifflepapat rokkaa Mataran Markkinoilla 30.9.2023.

Jännitys tiivistyy: kuka huutaa ensimmäisenä BINGO?

Mataralaisia kesätunnelmissa RHEA-risteilyllä 21.6.2023.

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki

Matarankatu 6 A1
Jyväskylä

www.kyt.fi